

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ЧАСОПИС ЗА РАЧУНОВОДСТВО, ФИНАНСИЈЕ И ПОРЕЗЕ

децембар 2024 / број 96

12/2024

ДОБИЦИ

- Измене Закона о ПДВ-у
- Измене Закона о електронском фактурисању
- Измене Закона о порезу на добит
- Измене Закона о порезу на доходак грађана
- Измене Закона о доприносима
- Измене Закона о порезима на имовину
- Измене Закона о акцизама
- Измене Закона о пореском поступку и пореској администрацији

Србија - Златибор, водопад Гостиље

Здравствена Вода Србије

Дивна вода стиже до нас право са извора у најкраћем могућем року. Кад је пијемо, осећамо се као да стојимо у најлепшој природи, док се у позадини чује тихи жубор, који смирује и опоравља. Дивна вода нас поново повезује са природом, али и са нама самима.

Све Дивна воде су висококвалитетне и извиру на местима нетакнуте природе. Изворног квалитета и свеже, доспевају у чашу Корисника после само неколико дана од пуњења на извору. Могу се конзумирати свакодневно и у неограниченим количинама.

Свака од њих је другачија и на неки посебан начин благотворно делује на људски организам.

Претплатите се на неки од наших повољних пакета за правна лица или домаћинства и уживајте у здравој и свежој води на послу или код куће!

www.divnavoda.rs

 ЦЕНТАР ЗА ВРГУ О ДИВНИМ КОРИСНИЦИМА
0800 111 111

ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

ISSN 2560-3221

Година VIII, број 96,
ДЕЦЕМБАР 2024.**Оснивач и издавач:**

ИНГ-ПРО

Издавачко-графичко д.о.о.
Београд, Веле Нигринове 16а**За оснивача и издавача:**

Горан Грцић и Владимир Здјелар

Главни и одговорни уредник:

Др Маријана Жиравец Младеновић

Аутори чланака у овом броју су:

мр Андријана Ивић, саветник за порезе и рачуноводство у редакцији часописа „Пословни саветник”;

мр Жељко Албанезе;

Јелена Драгојловић, самостални саветник у Одсеку за порезе на имовину Министарства финансија;
др Маријана Жиравец Младеновић, главни и одговорни уредник часописа „Пословни саветник”.**Технички уредник:**

Милена Станковић

Лектура:

Милица Радованчев

Графичка припрема:

Мирослав Арамбашић

Штампа:

Марго-арт, Београд

Редакција:Веле Нигринове 16а, 11000 Београд
тел: +381 11 2836 890
факс: +381 11 2836 474
имејл: urednik@ingpro.rsСIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд
657**ПОСЛОВНИ саветник** : часопис за рачуноводство, финансије и порезе / главни и одговорни уредник Маријана Жиравец Младеновић. - Год. 1, бр. 1 (јан. 2017)- . - Београд : ИНГ-ПРО, 2017- (Београд : Digital art). - 30 cm

Месечно. - Друго издање на другом медијуму:

Пословни саветник (Online) = ISSN 2560-3825

ISSN 2560-3221 = Пословни саветник
COBISS.SR-ID 228469260Часопис можете поручити телефоном:
011/2836-820, 2836-821, 2836-822
или имејлом: office@ingpro.rs**Уводна реч уредника!**

Поштоване колеге, увек када пишем ове редове у последњем броју часописа у једној години, желим да припремим ретроспективу године која је иза нас. Ипак сам се предомислила зато што је у њој било толико „сад и одмах” ситуација да би запис о томе био дужи, а и заморнији од било ког другог чланка у овој години. Предомислила сам се и из још једног разлога: све наведено оставили смо иза себе, што значи да смо у мањој или већој мери апсолвирали све новине или смо их макар пре-гурали. Слажете се да смо тако већ небројено пута до сада савладали стрес због брже-боље имплементације прописа, наредби и упутстава. Онда се чини да се, из угла нашег посла, ова година само прибраја низу.

И без обзира на то што су нас мучиле недоречене одредбе прописа с чијом применом смо почели још у 2022. години и што смо се трудили да их апсолвиримо такве какви су и применимо у пракси, па онда из почетка почињали када се надлежни одлуче да ће неко правило ипак другачије да поставе него што су иницијално замислили, својом вољом одлучујем да годину не памтим по томе. *C'est la vie*. Никома од нас који се бавимо овим послом није нека виша сила обећала да ће бити лако, да су ствари једноставне, а решења брзо доступна.

Ни 2024. година не разликује се по томе од претходних. И исто тако брзо прошла је и 2024. година. Кажу да како старимо тако нам свака година брже пролази. Ако се броје дани као нумеричка вредност, много је то дана у збиру. А ако се гледају новине у пореским и рачуноводственим прописима, као да се цела година спојила у један трен јер је увек нешто ново и увек то слово закона, ма како некада било површно, непрецизно и чак дилетантски написано, треба применити у конкретним животним ситуацијама. И тако се дани, месеци и године споје у ланац недоумица и питања, сумња се и у оно што се некада знало, а они који ни тада давно нису знали, тек сад су у паници јер их нове апликације које су изнедрили нови прописи муче и расањују.

Живот је такав. И баш због тога поглед управљам у правцу у који и иначе, а то је будућност. И баш због тога одлучујем да се не љутим због тога што су многе ствари могле да буду јасније, а системи оперативно примењиви пре него што их је неко наметнуо као норму и обавезу, а онда „у ходу” штимао и подешавао само да како-тако функционишу. Остављам полако 2024. годину иза себе и већ се радујем наредном броју часописа, који је симбол почетка нове године и нових изазова. Чаша је увек напола пуна, а живот је леп, без обзира на препреке које у тој трци прескачемо.

А наша Марица припрема славу. Милутин јој је опет угасио телефоне, закључао канцеларију и сакрио кључ, јер заслужује да као човек припреми и прослави свој празник. Сарма се крчка, а Милутин седи и с љубављу гледа мало у Марицу која прави питу, а мало у лонац из којег се шири заносан мирис. И Благоје је задовољан, стоји поред Марице и радује се сваком комадићу „доброте” који изнова случајно испадне из Маричине руке и заврши у његовим устима.

Ваша Маријана

ЕЛЕКТРОНСКО ФАКТУРИСАЊЕ

Измене и допуне Закона о електронском фактурисању с применом углавном од пореских периода који почињу после 31. децембра 2024. године	6
1 Проширење категорије субјекти јавног сектора.....	6
2 Издавање електронске фактуре од стране пореског пуномоћника	7
3 Статус субјекта	7
4 Електронско евидентирање обрачуна ПДВ-а.....	8
4.1 Евидентирање обрачуна ПДВ-а за промет на мало и примљени аванс за који ЈЕСТЕ издат фискални рачун с исказаним ПДВ-ом	8
4.2 Изузетак од обавезе евидентирања обрачуна ПДВ-а по основу електронских фактура	9
4.3 Рок за евидентирање обрачуна ПДВ-а – 12 дана по истеку пореског периода	9
4.4 Прецизирање и измене критеријума за евидентирање у Збирној или Појединачној евиденцији ПДВ-а	9
4.5 Кориговање евиденције обрачуна ПДВ-а.....	10
5 Електронско евидентирање претходног пореза	11
5.1 Рок за евидентирање претходног пореза – 12 дана по истеку пореског периода	11
5.2 Стање на дан који претходи подношењу евиденције	11
5.3 Кориговање евиденције претходног пореза.....	12
6 Прекогранични промет	12
7 Прелиминарна пореска пријава.....	12
8 Онемогућавање поступања издаваоцу електронске фактуре.....	13
9 Надзор над применом ЗЕФ-а.....	13
10 Казнене одредбе.....	13
Објављено је Корисничко упутство за електронско евидентирање претходног пореза у СЕФ-у	14

Исказивање података у Евиденцији претходног пореза у СЕФ-у по основу сторнирања рачуна/документа – према Корисничком упутству за електронско евидентирање претходног пореза Министарства финансија	15
1 Исказивање података у обрасцу ПОПДВ	16
2 Исказивање података у Евиденцији претходног пореза	18
2.1 Сторнирана електронска фактура за промет.....	19
2.2 Сторнирана авансна електронска фактура.....	19
2.3 Сторнирана електронска фактура типа <i>документ о повећању</i>	20
2.4 Сторнирана електронска фактура типа <i>документ о смањењу</i> која се односи на промет	20
2.5 Сторнирана електронска фактура типа <i>документ о смањењу</i> која се односи на аванс.....	21
3 Сторнирање рачуна за промет (набавку) добара или услуга.....	21
3.1 Сторнирање формално неисправног рачуна.....	21
3.2 Сторнирање електронске фактуре која је издата лицу којем није извршен промет	25
3.3 Сторнирање рачуна за промет који је формално исправан из угла ПДВ-а	26
3.4 Сторнирање погрешно издатог рачуна – са ПДВ-ом уместо уз пренос пореске обавезе	29
4 Сторнирање авансних рачуна.....	33
4.1 Сторнирање формално неисправног авансног рачуна.....	34
4.2 Сторнирање авансног рачуна који је формално исправан из угла ПДВ-а.....	37
5 Сторнирање документа о смањењу основице за промет и документа о смањењу аванса	40

ПОРЕЗИ

Измене и допуне Закона о ПДВ-у углавном с применом од 1. јануара 2025. године	44
1 За пренос имовине за који су испуњени услови из члана 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ-у ипак може да се уговори обрачунавање ПДВ-а у складу с наведеним законом.....	45
2 Основица за ПДВ приликом промета услуга чија се накнада урачунава у царинску вредност увезеног добра	46
3 Измена основице – нови члан 21. Закона о ПДВ-у.....	46
3.1 Накнадно повећање основице и ПДВ-а.....	46
3.2 Накнадно смањење основице и ПДВ-а.....	47
4 Услови за одбитак претходног пореза од 1. јануара 2025. године.....	49

4.1	Период када прималац може да оствари право на одбитак претходног пореза.....	50
4.2	Право на одбитак претходног пореза по основу рачуна за извршени промет, за који је претходно наплаћен аванс	54
4.3	Грешке у називу и адреси примаоца рачуна НЕ утичу на његово право на одбитак претходног ПДВ-а	54
4.4	Услови за одбитак претходног пореза по интерно обрачунатом ПДВ-у, при чему је обрачун извршио прималац добара односно услуга – порески дужник.....	54
4.5	Постојећа решења која су задржана и у новом члану 28. Закона о ПДВ-у и почетак примене нових правила	55
5	Допуњен је члан 31, који се односи на обавезу исправке одбитка претходног пореза по основу смањења основице, смањења аванса и сторнирања рачуна и другог документа.....	55
6	Прописује се поступање обвезника ПДВ-а у случају повећања и смањења накнаде за промет који врши пољопривредник	57
7	Скраћен је рок за предају евиденционе пријаве.....	57
8	Поступање обвезника који престаје да постоји услед статусне промене.....	58
9	Достављање пописне листе приликом брисања обвезника из евиденције ПДВ-а	58
10	Прецизирања у вези са издавањем рачуна и сачињавањем интерних рачуна.....	58
11	Сторнирање рачуна.....	59
12	Скраћен је рок за подношење захтева за добровољни прелазак тромесечних обвезника ПДВ-а у месечне обвезнике..	61
13	Одредбе Закона о ПДВ-у које се примењују за пореске периоде који почињу <u>после 31. 12. 2025.</u> године – уводи се прелиминарна пореска пријава, а укида образац ПОПДВ	62
Измене и допуне Закона о акцизама		63
1	Прецизирање значења појединих израза и дефинисање нових.....	64
2	Нови акцизни производи.....	65
3	Посебни случајеви обрачунавања акцизе	66
4	Повећање рефакције акцизе на деривате нафте и биогорива који се користе као моторно гориво за транспортне сврхе за превоз путника и терета	66
5	Скенирање контролне акцизне маркице са QR кодом, продукционог кода, односно збирног кода	67
6	Нови рокови за подношење пореске пријаве за обрачун акцизе	68
7	Измене члана 30. ЗоА, којим је уређена пријава места обављања делатности	68
8	Компримовани природни гас који се користи за погон превозних средстава.....	68
8.1	Ко је обвезник акцизе на компримовани природни гас.....	69
8.2	Основица за обрачун акцизе	69
8.3	Настанак обавезе по основу акцизе	70
8.4	Ослобођење од плаћања акцизе	70
9	Измене у казним одредбама.....	70
10	Минимална акциза на цигарете и дуван за пушење и остале дуванске прерађевине	71
11	Остале измене и допуне и прелазне одредбе	71
Измене и допуне Закона о порезу на добит правних лица у примени од 1. јануара 2025. године		73
1	Подношење пореских пријава у ликвидацији и стечају	73
2	Рок за подношење пореске пријаве приликом брисања огранка.....	74
3	Солидарна одговорност чланова друштва за пореске обавезе по окончању ликвидације.....	74
4	Нова правила за пореске обавезе у случају статусних промена.....	74
Измене и допуне Закона о пореском поступку и пореској администрацији.....		75
1	Измене Закона које се примењују од 1. јануара 2025. године	76
1.1	Уводи се скраћеница „преплата“	76
1.2	Наплата пореза и престанак пореске обавезе.....	76
1.3	Уводи се нова посебна организација надлежна за успостављање и вођење Јединственог информационог система локалних пореских администрација	78
1.4	Проширење надлежности Пореске управе	78
1.5	Казнене одредбе Измена Закона које се примењују од 1. јануара 2025. године	79
1.6	Прелазне одредбе Измена Закона које се примењују од 1. јануара 2025. године	82
2	Измене Закона које се примењују од 1. јануара 2026. године	83
2.1	Који субјекти подносе пријаву за регистрацију Пореској управи?	83
2.2	Уводи се евиденција физичких лица за пореске сврхе.....	84
2.3	Укида се мера забране брисања из регистра до окончања радњи Пореске полиције	85
2.4	Измене у регулативи одлагања плаћања дугованог пореза	85

САДРЖАЈ

2.5 Прописују се основи за проглашење трајне ненаплативости пореза	86
2.6 Остале одредбе Измена Закона које се примењују од 1. јануара 2026. године.....	87

Измене и допуне Закона о порезима на имовину у примени од 1. јануара 2025. године

88

1 Порез на имовину	88
1.1 Основица пореза на имовину	88
1.2 Ослобођења од плаћања пореза на имовину.....	91
1.3 Умањење утврђеног пореза на имовину по основу пореског кредита.....	92
2 Порез на наслеђе и поклон.....	93
3 Порез на пренос апсолутних права	93
4 Обавеза достављања уговора и других исправа пореском органу и јединици локалне самоуправе	94
5 Ступање на снагу и примена одредаба Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину	94

Кратке теме из области пореза на добит кроз питања претплатника

95

1 Престанак признавања дугорочног финансијског пласмана услед ликвидације нерезидентног друштва у чијем капиталу домаћи обвезник поседује уделе.....	95
2 Капитални добитак приликом размене удела у капиталу правних лица.....	96
3 Порез по одбитку за услуге техничке подршке.....	97
4 Приходи нерезидентног правног лица од закупа непокретности на територији Србије коју издаје домаћем правном лицу	97
5 Потврда о резидентности приликом дистрибуције софтвера.....	98
6 Приход нерезидентног лица по основу затезне камате није предмет опорезивања порезом по одбитку	99
7 Опорезивање франшизе коју нерезидентно правно лице даје резиденту на коришћење и даљу дистрибуцију	100
8 Порез по одбитку за услугу израде веб-странице и видео-огласа, као и фотографске услуге	102
9 Стварни власник прихода од лиценце	102
10 Примена УИДО када услугу пружа огранак нерезидентног правног лица.....	105
11 Услуга проналажења кандидата за посао коју је пружило нерезидентно правно лице.....	106

Кратке теме из области ПДВ-а кроз питања претплатника.....

107

Место промета услуге монтаже опреме.....	107
Настанак обавезе за ПДВ по основу узимања добара без одобрења власника добара, издавање електронске фактуре и право на одбитак претходног пореза по њој.....	107
Разликовање паркинг-места које се налази у стамбеном блоку/комплексу и паркинг-места које није у стамбеном блоку/комплексу према конкретном мишљењу Министарства финансија	109
Услуга складиштења не сматра се услугом непосредно повезаном са уносом добара у слободну зону.....	110
Утврђивање основице за ПДВ у случају када је уговорена камата због одложеног плаћања.....	111
Поступање обвезника који примењује систем наплате (члан 36а Закона о ПДВ-у) по основу издатих и примљених е-фактура у СЕФ-у.....	112
Поступање обвезника који није урачунао порез по одбитку у основицу за интерни обрачун ПДВ-а за услугу страног лица	113
Накнада коју ветеринарски институт уплаћује ветеринарској станици	113

ЗАРАДЕ

Измене и допуне Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање у примени од 1. јануара 2025. године.....

116

1 Повећање неопорезивог износа зараде	116
2 Повећан је неопорезив износ за иновдневницу.....	117
3 Продужава се пореско стимулисање за два модела новог запошљавања и у 2025. години.....	118
3.1 Продужена је примена пореске олакшице за запошљавање нових лица из члана 21в Закона о порезу.....	118
3.2 Продужена је примена пореске олакшице за запошљавање најмање два лица код одређених послодаваца из члана 21д Закона о порезу	119
4 Уводи се плаћање пореза и доприноса на приходе помораца који раде на бродовима који плове под заставом стране државе.....	119
4.1 Плаћање пореза на приходе помораца	120
4.2 Плаћање доприноса на приходе помораца.....	121
5 Губитак права на порески кредит који је остварен на рачун годишњег пореза на доходак грађана по основу улагања у алтернативни инвестициони фонд	124

Планирање новог запошљавања и додатног радног ангажовања код корисника јавних средстава за 2025. годину	125
1 Ко су корисници јавних средстава?	125
2 Ново запошљавање и додатно радно ангажовање – БЕЗ САГЛАСНОСТИ ДРЖАВНИХ ОРГАНА	125
2.1 Утврђивање могућег броја новозапослених за 2025. годину	125
2.2 Планирање могућег додатног радног ангажовања за 2025. годину	128
2.3 Запошљавање у 2025. години код новооснованих корисника јавних средстава	129
3 Ново запошљавање и додатно радно ангажовање у 2025. години – УЗ САГЛАСНОСТ КОМИСИЈЕ	129
Одлучивање о молбама корисника јавних средстава	130
4 Услови за примену сагласности Комисије које су добијене у 2024. години – у наредној, 2025. години	132
5 Корисници јавних средстава који имају мање од 50 запослених на неодређено време	133
6 Обавеза објављивања кадровских података	133
7 Казнене одредбе Закона	133
8 Примери из праксе	134
Кратке теме из области зарада и других примања кроз питања претплатника	135
1 Боловање законског заступника преко 30 дана	135
2 Права породиља након престанка радног односа услед отварања стечаја привредног друштва	135
3 Обрачун накнаде зараде запосленом који одсуствује с рада због задатака цивилне заштите	136
4 Накнада трошкова превоза на рад: промена места пребивалишта запосленог која има утицај на смањење накнаде трошкова	137
5 Закуп опреме од запосленог	138
6 Порески третман накнаде за неовлашћену употребу ауторског дела (фотографије) – повреду права аутора	139
7 Порез на приходе од ауторских права наследника	140
8 Пријава на осигурање пензионисаног лица које има закључен уговор о привременим и повременим пословима с два послодавца	141
9 Продаја сопствених акција стечених од лица повезаног с послодавцем – послодавцу	141
10 Право на накнаду од НСЗ запосленог којем радни однос престаје истеком уговора о раду на одређено време две године пре испуњења услова за пензију	142
11 Порески третман примања запосленог по клаузули забране конкуренције након престанка уговора о раду	144
12 Запошљавање странаца: нова радна дозвола услед промене послодавца	145
13 Исплата нерезидентном физичком лицу награде освојене на филмском фестивалу	146
14 Приходи од закупа опреме (покретних ствари) које остварује нерезидентно физичко лице на територији Републике	146
15 Приходи нерезидентног физичког лица од накнаде коју остварује као члан Надзорног одбора српског друштва	147

СТАТИСТИКА

Календар пореских и других обавеза за децембар 2024. године	148
Актуелни статистички подаци на дан 25. 10. 2024. године	152
1 Просечна месечна зарада по запосленом	152
2 Доприноси за социјално осигурање	152
2.1 Стопе доприноса	152
2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса	152
2.3 Највиша основица за обрачун доприноса	152
3 Минимална зарада	152
4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом	152
5 Индекс потрошачких цена	153
6 Законске камате	153
6.1 Годишња камата за неблаговремено плаћене јавне приходе	153
6.2 Годишња законска затезна камата	153
7 Накнаде трошкова и друга примања запослених	154

Измене и допуне Закона о електронском фактурисању с применом углавном од пореских периода који почињу после 31. децембра 2024. године

У „Службеном гласнику РС“ бр. 94/2024 од 28. 11. 2024. године објављен је Закон о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању (даље: Закон о изменама), којим је у Закону о електронском фактурисању („Сл. гласник РС“ бр. 44/2021, 129/2021, 138/2022 и 92/2023 – даље: ЗЕФ) измењено и допуњено осам чланова, а уведена су и два потпуно нова члана.

Најважније измене су следеће:

Члан Закона	Новина	Примена
2.	Проширење категорије <i>субјектj јавноj сектjора</i>	1. јануар 2025. године
3.	Издавање електронске фактуре од стране пореског пуномоћника	1. јануар 2025. године
3а	Статус субјекта	15. децембар 2024. године
4.	Електронско евидентирање обрачуна ПДВ-а – промена рока за евидентирање, измењена правила за евидентирање одређених трансакција, сав промет из малопродаје исказује се у Збирној евиденцији ПДВ-а, измене у вези с кориговањем евиденције	За пореске периоде који, у складу са Законом о ПДВ-у, почињу после 31. децембра 2024. године: – месечни обвезници – почев од пореског периода јануар 2025. године,
4а	Електронско евидентирање претходног пореза – промена рока за евидентирање, прописивање евидентирања са стањем на дан који претходи подношењу, измене у вези с кориговањем евиденције	– тримесечни обвезници – почев од пореског периода јануар–март 2025. године.
4б	Прекогранични промет	1. јануар 2025. године
5.	Прелиминарна пореска пријава за ПДВ	За пореске периоде који, у складу са Законом о ПДВ-у, почињу после 31. децембра 2025. године: – месечни обвезници – почев од пореског периода јануар 2026. године, – тримесечни обвезници – почев од пореског периода јануар–март 2026. године.
9.	Онемогућавање поступања издаваоцу електронске фактуре	1. јануар 2025. године
16.	Надзор над применом Закона о електронском фактурисању	1. јануар 2025. године
18.	Нове казнене одредбе и релаксирајућа одредба у случају исправке грешака у евиденцијама ПДВ-а у СЕФ-у пре покретања поступка контроле	1. јануар 2025. године

1 Проширење категорије *субјектj јавноj сектjора*

Предлагач Закона о изменама у образложењу је навео, између осталог, да се разлози за доношење тог закона налазе и у потреби да се допуни дефиниција субјекта јавног сектора, с обзиром на чињеницу да је у међувремену донет закон којим је уређено управљање привредним друштвима која су у власништву Републике Србије. Стога је извршена измена у члану 2. ЗЕФ-а у тачки 2), тако

да дефиниција субјекта јавног сектора сада гласи: „Субјект јавног сектора’ је ентитет који припада сектору државе, у смислу закона којим се уређује буџетски систем, као и јавно предузеће, у смислу закона којим се уређује правни положај јавних предузећа, и друштво капитала у већинском власништву Републике Србије, у смислу закона којим се уређује управљање привредним друштвима која су у власништву Републике Србије, независно од тога да ли је су у обухвату сектора државе.”

- за месечне обвезнике ПДВ-а прелиминарна пореска пријава за ПДВ сачињавати у СЕФ-у први пут за порески период јануар 2026. године;
- за тромесечне обвезнике ПДВ-а прелиминарна пореска пријава за ПДВ сачињавати у СЕФ-у први пут за порески период јануар–март 2026. године.

С наведеним су директно повезане и измене и допуне Закона о ПДВ-у којима је предвиђено да се почев од пореских периода који почињу 1. јануара 2026. године укида образац ПОПДВ, као и да се уз пореску пријаву подноси прелиминарна пореска пријава која се креира у СЕФ-у. Томе је посвећен посебан чланак у овом броју часописа.

Све пореске пријаве за ПДВ за све пореске периоде који почињу у 2025. години достављаће се на досадашњи начин, уз подношење обрасца ПОПДВ уз пријаву, тј. неће се креирати прелиминарна пореска пријава у СЕФ-у.

8 Онемогућавање поступања издаваоцу електронске фактуре

У складу са новододатим ставом 2. члана 9. ЗЕФ-а издаваоцу електронске фактуре може да буде онемогућено даље поступање са издатом електронском фактуром у СЕФ-у ако је располагао недоследним новчаним потраживањем, исказаним у тој електронској фактури, у складу са законом.

На који начин и у којим случајевима ће се тако поступати детаљније ће бити уређено одговарајућим прописом.

9 Надзор над применом ЗЕФ-а

У складу са изменама у члану 16. ЗЕФ-а остаје на снази да ће надзор над применом Закона о електронском фактурисању спроводити Министарство финансија (детаљније није уређено који организациони део у оквиру тог министарства). Притом се брише одредба да ће се на питања инспекцијског надзора примењивати одредбе Закона о инспекцијском надзору.

Дакле, од 1. јануара 2025. године приликом надзора над применом ЗЕФ-а неће се примењивати

поступци прописани Законом о инспекцијском надзору.

10 Казнене одредбе

Прописане су и измене у члану 18. ЗЕФ-а којим се уређују казнене одредбе у вези с применом ЗЕФ-а. Те измене огледају се у следећем:

Уводи се казнена одредба у виду новчане казне за субјекта приватног сектора и јавно предузеће ако повреди обавезу исказивања података о статусу субјекта, односно обавезу усклађивања података о статусу субјекта (члан 3а).

Ако правно лице – субјект приватног сектора, односно јавно предузеће **коригује** електронско евидентирање обрачунатог ПДВ-а и претходног пореза из чл. 4. и 4а тог закона, у ком је установљена грешка, **сматраће се да том грешком није учињен прекршај**, под условом да корекцију изврши пре покретања поступка надзора из члана 16. наведеног закона.

С обзиром на то да је предметна релаксирајућа одредба из новог става 4. члана 18. ЗЕФ-а прописана за лица из става 1. тог члана (правна лица – субјекти приватног сектора и јавна предузећа), остаје нејасно да ли поменути могућност имају и лица из:

- члана 18. став 2. ЗЕФ-а – предузетници – субјекти приватног сектора, и
- члана 18. став 3. ЗЕФ-а – одговорна лица правног лица – субјекта приватног сектора, субјекта јавног сектора, односно лица на која се сходно примењују одредбе Закона које се односе на субјекте јавног сектора и субјекте приватног сектора, Јер је прописана норма ограничена само на лица из става 1. датог члана.

Верујемо да то није била намера доносиоца прописа, али без његовог додатног прецизирања одредбе остаје упитно да ли „санкције” могу да избегну и предузетници, односно одговорна лица правног лица уколико се коригује грешка у поднетим евиденцијама ПДВ-а у СЕФ-у пре покретања поступка надзора.

ПС

Објављено је Корисничко упутство за електронско евидентирање претходног пореза у СЕФ-у

По питању исказивања података у Евиденцији претходног пореза сврсисходно је да се корисници упознају са и примењују „Корисничко упутство за електронско евидентирање претходног пореза”, које је Министарство финансија објавило на службеној страници efaktura.gov.rs 1. новембра 2024. године. Корисничко упутство садржи општа правила и специфичне инструкције за евидентирање података у појединим секцијама Евиденције претходног пореза.

Већина инструкција у Корисничком упутству у свему је у складу с објашњењима о којима смо у претходном периоду писали у часопису, изузев упутстава која се односе на сторнирање рачуна за промет и докумената о повећању односно смањењу основице. Те инструкције, дате у Корисничком упутству, нису у складу с тренутним одредбама Правилника о електронском фактурисању, што је појашњено у посебном тексту у овом броју часописа под називом „Исказивање података у Евиденцији претходног пореза у СЕФ-у по основу сторнирања рачуна/документа – према Корисничком упутству за електронско евидентирање претходног пореза Министарства финансија”.

Осим тога, у Корисничком упутству наведено је да ће се за податке чији се унос врши аутоматски омогућити аналитички приказ тако да се за свако одговарајуће поље Евиденције претходног пореза генерише фајл с подацима на основу којих је извршен аутоматски унос – број електронске фактуре / Појединачне евиденције ПДВ-а, износ основице и износ ПДВ-а који се односе на то поље. Ипак, за сада продукциона верзија СЕФ-а наведену функционалност још увек не садржи.

Напомињемо да су Законом о изменама и допунама Закона о електронском фактурисању предвиђене значајне измене правила евидентирања претходног пореза, која ће се примењивати почев од пореског периода који почиње након 31. децембра 2024. године. Све то појашњено је у посебном тексту у овом броју часописа.

Због свега тога одређене инструкције из Корисничког упутства имаће кратак период употребе од само три месеца.

ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ВЕЋ ПРЕТПЛАТИЛИ НА ЧАСОПИС „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” ЗА СЛЕДЕЋУ ГОДИНУ?

**011/ 2836-820
office@ingpro.rs**

Исказивање података у Евиденцији претходног пореза у СЕФ-у по основу сторнирања рачуна/ документа – према Корисничком упутству за електронско евидентирање претходног пореза Министарства финансија

У претходном броју часописа (11/2024) у чланку „Поступање примаоца рачуна/документа који није порески дужник када добављач сторнира издати рачун/документ” изнели смо свој став у погледу поступања примаоца рачуна/документа у Евиденцији претходног пореза у СЕФ-у када исти добије информацију да је издалац сторнирао рачун односно документ.

Такође, указали смо на то да Правилник о електронском фактурисању („Сл. гласник РС” бр. 47/2023, 116/2023, 65/2024 и 73/2024) **не садржи ближе инструкције** која би могле да се користе као смерница за поступање примаоца рачуна/документа и исказивање података у Евиденцији претходног пореза у случајевима када издалац рачун/документ сторнира (свакако је издати документ претходно био предмет евидентирања у тој евиденцији, независно од свог статуса), већ је само у члану 28б:

■ став 7. тачка б) наведено да су подаци који се односе на исправку одбитка претходног пореза – повећање подаци о повећању претходног пореза по основу друге промене која доводи до повећања одбитка претходног пореза (нпр. **сторнирање** одређених докумената у складу с прописима којима се уређује ПДВ);

■ став 8. тачка 7) наведено да су подаци који се односе на исправку одбитка претходног пореза – смањење подаци о смањењу претходног пореза по основу друге промене која доводи до смањења одбитка претходног пореза (нпр. **сторнирање** одређених докумената у складу с прописима којима се уређује ПДВ).

Поред свега, тим правилником НИЈЕ упућено на сходну примену правила која су дефинисана прописима о ПДВ-у (тачније Правилником о ПДВ-у) када је реч о исказивању података о претходном порезу.

Додатно је наглашено да, што се тиче Евиденције претходног пореза у СЕФ-у, у тренутку настанка чланка нису прописана правила за исказивање података у вези са изменама основице и претходног пореза до којих долази услед сторнирања примљених докумената од стране примаоца који није порески дужник, тако да би било пожељно да надлежни прецизирају поступање обвезника до краја „прелазног периода” из члана 7. Правилника о изменама Правилника о електронском фактурисању („Сл. гласник РС” бр. 73/2024) како би се правила унифицирала и отклонио ризик од евентуалних различитих приступа у исказивању података.

Наведено је учињено у поподневним часовима у петак, 1. новембра 2024. године, када је Министарство финансија на својој службеној страници efaktura.gov.rs објавило документ под називом „Корисничко упутство за електронско евидентирање претходног пореза” (даље: Корисничко упутство).

Корисничко упутство објављено је 1. 11. 2024. године (документ је направљен у 16.48.11 часова).

Исказивање података о смањењу/повећању основице и ПДВ-а у Евиденцији претходног пореза према датим инструкцијама у Корисничком упут-

Пример 8: Сторнирање документа о смањењу основице за промет који садржи грешку – 2

Добављач у октобру 2024. године одобрава купцу попуст на основу набавки (промета) у претходном пореском периоду. У складу са уговором, купац остварује право на попуст на дан када добављач изда документ о смањењу.

Добављач 1. октобра издаје документ о смањењу основице у ком је основица умањена за 120.000 динара, а обрачунати ПДВ за 24.000 динара. **Купац прихвата примљени документ.**

Издавалац накнадно, 17. новембра, уочава да је починио грешку у предметном документу, па сторнира неисправан документ о смањењу и истог дана издаје исправан, у ком је исказано умањење основице од 100.000 динара и умањење ПДВ-а од 20.000 динара.

Прималац је по иницијално примљеном документу о смањењу у обрасцу ПОПДВ за **октобар** у пољу 8а.5 исказао умањење основице од 120.000 динара и ПДВ-а од 24.000 динара. У Евиденцију претходног пореза коју је сачинио за **октобар** унео је у

поље 1.4.1 „Електронске фактуре” износ основице од 120.000 динара и ПДВ од 24.000 динара.

На основу новог документа о смањењу који је добављач издао 17. новембра (на основу ког има обавезу да умањи претходни порез), којим се замењује сторнирани документ о смањењу, прималац у обрасцу ПОПДВ за **новембар** исказује у пољу:

- 8а.5 – умањење основице од -100.000 динара и умањење ПДВ-а од -20.000 динара по основу новог документа о смањењу;
- 8а.4 – повећање основице у износу од 120.000 динара и повећање ПДВ-а од 24.000 динара услед сторнирања документа о смањењу.

У Евиденцији претходног пореза коју сачињава за порески период **новембар** купац исказује у пољу:

- 1.4.1: основицу од 100.000 динара и ПДВ од 20.000 динара (по исправном документу о смањењу, издатом 17. новембра);
- 1.3.1: основицу од 100.000 динара и ПДВ од 20.000 динара (по сторнираном документу о смањењу).

ПС

КАЛКУЛАТОР КАМАТА у оквиру електронској издања ИНГ-ПРО ПРОПИСИ.НЕТ

Осим обрачуна затезне камате у динарима или у некој од страних валута (евро, долар, швајцарски франак), уз помоћ нашег калкулатора претплатници могу да врше и обрачун камате за неблаговремено плаћене јавне приходе и за неблаговремено плаћени царински дуг и казну у царинском поступку, затим обрачун камате по есконтној/референтној стопи Народне банке Србије и по референтној стопи Европске централне банке (ЕЦБ), као и обрачун камате по пресудама/одлукама Европског суда за људска права. Поред наведених, ту је и обрачун уз помоћ индекса потрошачких цена, а поред свих ових дефинисаних каматних стопа које ми ажурирамо, постоји и опција **Моје каматне стоје**, помоћу које сваки корисник може да дефинише каматне стопе како би прилагодио обрачун камата сопственим потребама.

Обрачуне камата претплатници могу да сачувају у оквиру базе, а могу и да врше промене на рачуну, односно да евидентирају нова задужења и отплате, уз могућност да бирају да ли ће се делимична отплата дуга прво одузимати од камате или од главнице.

Калкулатор врши обрачуне камата пропорционалном или конформном методом. Поред ових, постоји и јединствена мешовита метода (за затезну камату до 2. 3. 2001. примењује се конформна метода, а од 3. 3. 2001. пропорционална), која омогућава јединствен обрачун камате за период пре и после тог периода. Сходно томе, по истом принципу функционише и обрачун камате на неблаговремено плаћене јавне приходе, на неблаговремено плаћен царински дуг и неблаговремено плаћену казну у царинском поступку (до 31. 12. 2012. конформна, од 1. 1. 2013. пропорционална метода).

Збирни обрачун камата омогућава обрачун дуга по више различитих фактура (рачуна), по принципу: један поверилац, један дужник, више новчаних потраживања и износ укупног дуга по свим тим различитим основама.

За брз и лак приступ и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позовите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Измене и допуне Закона о ПДВ-у углавном с применом од 1. јануара 2025. године

У „Службеном гласнику РС“ бр. 94/2024 од 28. 11. 2024. године објављен је Закон о изменама и допунама Закона о порезу на додату вредност (даље: Закон о изменама), којим је у Закону о порезу на додату вредност („Сл. гласник РС“ бр. 84/2004... и 138/2022) измењено и допуњено 16 чланова, а уведена су и три потпуно нова члана.

Измене Закона ступају на снагу 15. децембра 2024. године, а примењују се од 1. јануара 2025. године, осим одредби које се односе на:

- подношење захтева за промену пореског периода у календарски месец код тромесечних обвезника ПДВ-а, које се примењују од 20. децембра 2024. године;
- подношење прелиминарне пореске пријаве и укидање обрасца ПОПДВ, које ће се примењивати

почев за порески период јануар 2026. године, односно јануар–март 2026. године;

- овлашћења за доношење подзаконских аката, за које је предвиђено да ће се примењивати од дана ступања на снагу наведеног закона.

Предвиђено је да ће подзаконски акти којима се ближе уређују измене и допуне бити донети за:

- начин и поступак промене пореског периода, као и временски период за који је промењен порески период закључно са 20. децембром 2024. године;
- начин измене основице и сачињавање интерног рачуна – закључно са 31. децембром 2024. године;
- облик, садржину, као и начин сачињавања и достављања прелиминарне пореске пријаве – до 15. јуна 2025. године.

Најважније измене су следеће:

Члан Закона	Новина	Примена	
6.	За пренос имовине за који су испуњени услови из члана 6. став 1. тачка 1) Закона о ПДВ-у ипак може да се уговори обрачунавање ПДВ-а у складу с тим законом	Од 1. јануара 2025. године	
17г	Основица за ПДВ приликом промета услуга чија се накнада урачунава у царинску вредност увезеног добра		
21.	Измењен је у целости члан 21, који се односи на поступање пореског дужника по основу измене основице		
28.	Измењен је у целости члан 28, који се односи на стицање права на одбитак претходног пореза		
31.	Допуњен је члан 31, који се односи на обавезу исправке одбитка претходног пореза по основу смањења основице, смањења аванса и сторнирања рачуна и другог документа		
34.	Прописује се поступање обвезника ПДВ-а у случају повећања и смањења накнаде за промет који врши пољопривредник		
38.	Скраћен је рок за евидентирање у систем ПДВ-а – подношење евиденционе пријаве		
38а	Поступање обвезника који престаје да постоји услед статусне промене		
40.	Достављање пописне листе приликом брисања из евиденције ПДВ-а		
42. и 45.	Прецизирања у вези са издавањем рачуна и сачињавањем интерних рачуна		
44.	Измењен је у целости члан 44, којим се уређује поступање обвезника ПДВ-а у случају сторнирања рачуна који је издао, а у којем је био исказан ПДВ		
48.	Скраћен је рок за подношење захтева за добровољни прелазак тромесечних обвезника ПДВ-а у месечне обвезнике		20. децембар 2024.
49а, 50а	Уводи се обавеза сачињавања и подношења прелиминарне пореске пријаве за пореске периоде који почињу после 31. 12. 2025. године		Почев за порески период јануар 2026. године, односно јануар–март 2026. године
37.	Укида се обавеза сачињавања и достављања обрасца ПОПДВ за пореске периоде који почињу после 31. 12. 2025. године		

пореска пријава доставља се пореском органу на његов захтев.”

У складу с новододатим чланом 50б Закона о ПДВ-у, министар финансија ближе уређује облик, садржину, као и начин сачињавања и достављања прелиминарне пореске пријаве. С тим увези, у складу с чланом 20. став 2. Закона о изменама, тај подзаконски акт биће донет у року

од шест месеци од ступања на снагу наведеног закона. Како је чланом 22. Закона о изменама прописано да тај закон ступа на снагу 15. децембра 2024. године, **то значи да подзаконски акт којим ће се уредити облик, садржина и начин сачињавања и достављања прелиминарне пореске пријаве треба да буде донет до 15. јуна 2025. године.**

ПС

Мр Андријана Ивић, саветник за порезе и рачуноводство у редакцији часописа „Пословни саветник”

Измене и допуне Закона о акцизама

Народна скупштина Републике Србије усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о акцизама, који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 94/2024 од 28. 11. 2024. године (даље: **Закон о изменама и допунама ЗоА**). Закон о изменама и допунама ЗоА ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику РС”, **а примењује се од 1. јануара 2025. године**, осим одредбе члана 14. тог закона (о којој ће речи бити касније), која се односи на минималну акцизу на цигарете и дуван за пушење и остале дуванске прерађевине, која се примењује од дана ступања на снагу тог закона.

Такође, одложена је обавеза скенирања продукционог односно збирног кода на појединачном односно збирном паковању цигарета, односно несагоревајућег дувана од стране обвезника акциза, односно других учесника у промету, али и слања података систему е-акциза на 1. октобар 2025. године, док се нови рок за подношење пореске пријаве примењује од 1. јануара 2026. године. Од истог рока – 1. јануара 2026. године примењују се и одредбе које се односе на опорезивање акцизом компримованог природног гаса за погон превозних средстава, па до дана приступања Републике Србије Европској унији. Одложена је и примена одредби које се односе на акцизу на природни гас до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Један од главних разлога измена и допуна је унапређење система е-акциза кроз континуирано праћење цигарета и несагоревајућег дувана у свим фазама промета, тзв. следљивост дуванских производа, која ће повећати транспарентност промета цигарета и несагоревајућег дувана, тако да ће се за сваки производ знати тренутна локација и претходна историја кретања, односно биће познато кретање сваког појединачног и збирног паковања од производне линије до отпремања у први мало-продајни објекат.

Измене и допуне односе се на:

- прецизирање значења појединих израза и дефинисање нових;
- проширивање круга акцизних производа;
- увођење обавезе обрачуна акцизе уколико број оштећених контролних акцизних маркица, односно контролних акцизних маркица са QR кодом на којима није видљива ознака серије и серијски број, као и потпуно уништених маркица, буде већи од прописаног броја;
- повећање рефакције акцизе на деривате нафте и биогорива који се користе као моторно гориво за транспортне сврхе за превоз путника и терета;
- уређивање скенирања контролне акцизне маркице са QR кодом, продукционог кода, односно збирног кода;

ПОРЕЗИ

■ обавеза по основу акцизе на природни гас из члана 18. истог закона настаје почев од 1. јануара 2025. године.

Чланом 16. Закона о изменама и допунама ЗоА предвиђено је да обавеза по основу акцизе на биљне производе за пушење, односно загревање и производе за водену лулу (ароме за наргилу) настаје почев од 1. јануара 2025. године.

Осим тога, обавеза скенирања продукционог односно збирног кода на појединачном односно збирном паковању цигарета, односно несагоревајућег дувана од стране обвезника акциза, односно других учесника у промету, али и слања података систему е-акциза, у складу са одредбама наведеног закона, почиње од 1. октобра 2025. године.

Нови рок за подношење пореске пријаве примењује се од 1. јануара 2026. године.

Одредбе које се односе на опорезивање акцизом компримованог природног гаса за погон превозних средстава примењује се од 1. јануара 2026. године до дана приступања Републике Србије Европској унији.

Одредбе које се односе на акцизу на природни гас (чланови 40њ–40у ЗоА) примењиваће се од дана приступања Републике Србије Европској унији.

Предвиђено је да ће се подзаконски акти из чл. 18, 18б и 34. ЗоА ускладити са Законом о изменама и допунама ЗоА у року од 90 дана од дана ступања на снагу тог закона. У питању су:

■ Уредба о изгледу контролне акцизне маркице, контролне акцизне маркице са QR кодом, врсти

података на маркици, начину и поступку одобравања и издавања маркица, вођења евиденције о одобреним и издатим маркицама и обележавању акцизних производа контролним акцизним маркицама, односно контролним акцизним маркицама са QR кодом, као и врсти појединачног паковања кафе за крајњу потрошњу које се обележава контролном акцизном маркицом,

■ Уредба о условима, начину и поступку регистрације корисника система е-акциза, садржини и начину преузимања података из других регистара који се воде код надлежних органа, као и података у вези са акцизним производима, обвезницима акцизе и учесницима у промету, поступку за управљање пословним процесима система е-акциза и размени података и информација између корисника система е-акцизе у вези са акцизним производима, евидентирању, чувању и обради података у вези са кретањем акцизних производа („Сл. гласник РС” бр. 78/2024), и

■ Правилник о начину обрачунавања и плаћања акцизе, врсти, садржини и начину вођења евиденција, достављања података и подношења пореске пријаве („Сл. гласник РС” бр. 3/2005, 54/2005, 36/2007... 86/2017, 20/2018 и 48/2018).

Подзаконски акт из члана 39а ЗоА ускладиће се са Законом о изменама и допунама ЗоА у року од 60 дана од дана ступања на снагу тог закона. Ради се о Правилнику о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање „Сл. гласник РС” бр. 112/2012, 38/2013, 93/2013, 111/2015, 81/2018, 93/2019 и 130/2021).

ПС

Електронски часопис ПОСЛОВНИ САВЕТНИК

Часопис „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” представља издање са стручним ауторским текстовима из области рачуноводства и пореза. Наменен је, пре свега, финансијским и рачуноводственим службама у приватном сектору, рачуноводственим агенцијама и сл.

Од рубрика у часопису издвајамо: Рачуноводство, Порези, Зараде, плате и друга примања, Радни односи, Пословне финансије, Статистика и остале области.

Тренутно се у издању налази преко 1.800 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњих бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи.нет, а повезани су са релевантним прописима.

За препоруке и групе информације пишите нам на: office@ingpro.rs или нас позивите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Измене и допуне Закона о порезу на добит правних лица у примени од 1. јануара 2025. године

У „Службеном гласнику РС” бр. 94/2024 од 28. 11. 2024. године објављен је Закон о изменама и допунама Закона о порезу на добит правних лица (даље: Закон о изменама), којим су у Закону о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 4425/2001... и 118/2021 – даље: ЗПДПЛ) извршене измене у вези с пореским третманом ликвидације и стечаја, у чл. 34. и 63.

1 Подношење пореских пријава у ликвидацији и стечају

Тренутним нормама члана 34. ЗПДПЛ обвезницима (привредним друштвима или другим правним лицима) наложена је обавеза подношења пореске пријаве и биланса током поступка ликвидације или стечаја, као и по њиховој обустави или окончању.

Новим ставом 1. члана 34. ЗПДПЛ та одговорност пренета је на ликвидационог или стечајног управника, па предметна норма гласи:

„Ликвидациони, односно стечајни управник обвезника подноси пореску пријаву и порески биланс у року од 60 дана **од дана регистрације** у регистру органа надлежног за вођење регистра:

1) покретања поступка ликвидације са стањем на дан који претходи дану регистрације;

2) окончања односно **обустане** поступка ликвидације са стањем на дан који претходи дану регистрације;

3) отварања поступка стечаја са стањем на дан који претходи дану доношења решења суда о отварању поступка стечаја;

4) почетка примене плана реорганизације са стањем на дан који претходи дану правоснажности решења суда о потврђивању плана реорганизације.”

Битну новину у члану 34. ЗПДПЛ представља и дефинисање дана **регистрације** битног догађаја у надлежном регистру (дана покретања поступ-

ка, дана окончања поступка и сл.) као тренутка од којег се рачуна почетак рока за подношење пореске пријаве и биланса, што појачава правну извесност и ефикасност у процесу пријављивања пореских обавеза. Досадашња норма предметни рок постављала је у односу на чин покретања односно окончања поступка, без прецизирања који је то конкретно дан – доношење одлука везаних за битан догађај или регистрација истог у надлежном регистру, услед чега су и у пракси били заступљени различити приступи.

Према образложењу предлагача Закона, извесност у погледу извештавања о битном догађају, коју обезбеђује јавни регистар, омогућава аутоматизацију пословних процеса јер ће Пореска управа бити у могућности да на основу пријема информације о упису промене у Агенцији за привредне регистре (даље: АПР) успостави критеријуме за аутоматско праћење рокова за испуњење обавеза обвезника који су у поступку ликвидације, стечаја или реорганизације.

У складу с новим ставом 2. члана 34. ЗПДПЛ, уколико се поступак ликвидације или стечаја настави у наредној календарској години, ликвидациони или стечајни управник има обавезу да поднесе пореску пријаву и биланс са стањем на 31. децембар текуће године у року од 180 дана од дана истека периода за који се утврђује порез. Дакле, и у описаној ситуацији обавеза извештавања преноси се на ликвидационе односно стечајне управнике.

Стечајни управник, у складу са чланом 34. став 5. ЗПДПЛ, у случају банкротства подноси пореску пријаву и порески биланс у року од десет дана од дана регистрације у регистру органа надлежног за вођење регистра:

1) правоснажног решења о банкротству стечајног дужника са стањем на дан који претходи дану правоснажности тог решења;

У складу с новододатим ставом 7. члана 63. ЗПДПЛ, у случају статусних промена **подела и издвајање**, правни следбеници друштва над којим је извршена статусна промена дужни су да поднесу пореској управи **извештај о реализацији** поделе права и обавеза правног претходника у року од 60 дана од дана уписа статусне промене у надлежном регистру. Другим речима, правним следбеницима у статусној промени подела и издвајање (нпр. друштва која су настала услед статусне промене издвајање уз оснивање или подела) уводи се нова обавеза достављања посебног извештаја (чија садржина ће тек да буде прописана) о реализацији поделе права и обавеза правног претходника (мисли се на право на пренос пренетих пореских губитака и томе слично) у року од 60 дана од доношења решења којим је регистрована статусна промена у АПР-у.

У складу с чланом 63. став 11. ЗПДПЛ, садржину предметног извештаја (из члана 63. став 7. ЗПДПЛ) ближе ће уредити министар финансија. С тим у вези, прелазном одредбом (члан 3. Закона о изменама) прописано је да ће се тај подзаконски акт ускладити с одредбама наведеног закона у року од 30 дана од дана почетка примене Закона о изменама, дакле – до 31. јануара 2025. године.

На основу поменутог извештаја Пореска управа ће моћи да спроведе одговарајуће промене у пореском рачуноводству. Тиме би се омогућило да порески обвезници – правни следбеници имају стања у пореском рачуноводству у складу с поделом права и обавеза из уговора о подели/издвајању, а тиме и јасну слику својих пореских обавеза и права која им закон гарантује.

Мр Жељко Албанезе

Измене и допуне Закона о пореском поступку и пореској администрацији

Народна скупштина Републике Србије усвојила је **Закон о изменама и допунама Закона о пореском поступку и пореској администрацији**, који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 94/2024 (даље: **Измене Закона**). С обзиром на чињеницу да је **Закон о пореском поступку и пореској администрацији** („Сл. гласник РС” бр. 80/2002... и 94/2024 – даље: ЗПППА) системски закон, којим су уређени поступак утврђивања, наплате и контроле јавних прихода, права и обавезе пореских обвезника, регистрација пореских обвезника и пореска кривична дела и прекршаји, његове измене и допуне увек заслужују пажњу свих пореских обвезника.

Кључни циљеви Измена Закона су:

1) прецизирање основа престанка пореске обавезе и детаљније уређивање начина рачуноводственог евидентирања промена насталих гашењем дугованог пореза;

2) успостављање правног основа за вођење евиденције о физичким лицима за пореске сврхе у складу с прописима о заштити података о личности;

3) стварање правних претпоставки за функционалну организацију Пореске управе;

4) правичнији начин уређивања новчаних санкција за пореске прекршаје у погледу којих је могућа примена прекршајног налога, уз уважавање степена штетне последице која је причињена буџету радњом конкретног прекршаја;

5) прецизирање и правно-техничко усаглашавање норми.

Међутим, одредбе Измене Закона примењују се од два термина – један део одредби од 1. јануара 2025. године, а други део одредби од 1. јануара 2026. године. По наведеним роковима почетка примене у наставку ће бити приказане Измене Закона.

ју на основу решења Пореске управе о престанку пореске обавезе застарелошћу и трајном ненаплативошћу, као и по основу одлуке Владе о отплату дуга. Осим тога, прецизирано је да се преплата пореског обвезника отписује из пореског рачуноводства у случају утврђивања пореским решењем чињеница о релативној односно апсолутној застарелости права обвезника на повраћај, порески кредит, рефакцију и рефундацију, као и намирење доспелих обавеза путем прекњижавања. Такође, прецизира се да право на преплату престалог пореског обвезника припада његовом правном наследнику, односно лицу одговорном за испуњење обавезе брисаног пореског обвезника, сразмерно пореској обавези коју преузима, односно степену одговорности која му је законом или другим актом утврђена. На тај начин отклања се дилема по питању третмана преплате у случају брисања пореских обвезника за које постоје сукцесори (сходно правилима о универзалној сукцесији).

Према члану 115г, сумњивим односно спорним потраживањима сматрају се неплаћене пореске обавезе:

- 1)** привредног друштва над којим је отворен стечајни поступак – од момента отварања стечајног поступка до његовог окончања или обуставе;
- 2)** привредног друштва које је брисано из прописаног регистра у поступку принудне ликвидације – од дана брисања из надлежног регистра до дана утврђивања обавезе другог лица за њихово измиривање или доношења решења о ненаплативости или апсолутној застарелости;
- 3)** преминулог лица – од дана сазнања о смрти лица до дана утврђивања обавезе наследника за њихово испуњење или доношења решења о ненаплативости или апсолутној застарелости;
- 4)** пословно неспособног физичког лица у висини изнад вредности његове имовине – од дана сазнања о пословној неспособности до дана правоснажности решења о враћању пословне способности или до дана доношења решења о ненаплативости или апсолутној застарелости;
- 5)** одсутног физичког лица у висини изнад вредности његове имовине – од дана сазнања о одсутности до дана престанка разлога за постављање заступника, односно до дана доношења решења о ненаплативости или апсолутној застарелости.

Услед увођења нових правила за отпис престалих пореских обавеза по различитим основима, изузетно наплате пореза, постојање ванбилансне евиденције постаје беспредметно, па је Изменама Закона прописано да се брише члан 163а, којим је уређено ванбилансно пореско рачуноводство, почев од 1. јануара 2026. године.

2.6 Остале одредбе Измена Закона које се примењују од 1. јануара 2026. године

1) Допуном у члану 67. утврђено је да нерезидент може да изврши плаћање пореза у иностранству валути на девизни рачун за уплату пореза. Ту материју министар финансија уредиће подзаконским актом. Тренутно плаћање пореза из иностранства није могуће, док је извршење повраћаја обвезницима страним резидентима компликован поступак. Усвајањем наведеног решења стварају се претпоставке да оба новчана тока – и уплата пореза из иностранства и повраћај пореза ка иностранству – буду транспарентно и јасно уређена.

2) Према новом члану 162а, порески службеник на јединственом месту за пружање пореских услуга и порески службеник који поступа по захтевима пореских обвезника за издавање пореских уверења могу да имају службену униформу. И на тај начин Пореска управа настоји да подигне и учврсти углед институције од примарног значаја за функционисање државног система. Имајући у виду да је пореском обвезнику који дође у филијалу Пореске управе први контакт с пореским службеником управо контакт са службеником на јединственом пореском месту, од изузетног је значаја утисак који ће том приликом створити о овом органу.

Коначно, може да се закључи да законодавац сматра да ће Измене Закона непосредно утицати на унапређење организације и ефикасност рада Пореске управе, а тиме посредно и на пореске обвезнике којима такво унапређење доноси смањење трошкова поштовања пореских прописа и остваривања права из порескоправног односа скраћивањем времена потребног за спровођење поступка. При томе користи од унапређења организације и ефикасности рада Пореске управе подједнако остварују сви порески обвезници који поштују пореске прописе, без изузетка.

ПС

Измене и допуне Закона о порезима на имовину у примени од 1. јануара 2025. године

Законом о порезима на имовину („Сл. гласник РС” бр. 26/01... и 92/23 – даље: Закон) уређено је да се порезима на имовину, у смислу тог закона, сматрају порез на имовину, порез на наслеђе и поклон, као и порез на пренос апсолутних права.

Народна скупштина Републике Србије на седници одржаној 25. децембра 2024. године усвојила је Закон о изменама и допунама Закона о порезима на имовину, који је објављен у „Службеном гласнику РС” број 94/24 од 28. 11. 2024. године.

У овом тексту изнете су најважније измене и допуне Закона у зависности од облика пореза на имовину на који се односе (порез на имовину, порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права).

1 Порез на имовину

Порез на имовину утврђује се за календарску годину, применом одредаба закона којим су уређени порези на имовину, као и одлуке скупштине јединице локалне самоуправе на чијој територији се имовина налази о стопама пореза на имовину, као и других аката које су јединице локалне самоуправе донеле на основу овлашћења из тог закона, који су објављени на прописани начин, односно за које се сматра да су објављени до 30. новембра текуће и важе на 1. јануар пореске године.

То значи да ће се, у складу с измењеним и допуњеним Законом, порез на имовину утврђивати и плаћати почев од пореске 2025. године.

1.1 Основица пореза на имовину

Основицу пореза на имовину у прописаним случајевима чини вредност непокретности утврђена према елементима корисне површине и просечне

цене квадратног метра одговарајуће непокретности у зони у којој се налази непокретност за коју се пореска обавеза утврђује. Просечну цену одговарајућих непокретности по зонама на територији јединице локалне самоуправе утврђује свака јединица локалне самоуправе актом надлежног органа, на основу цена остварених у промету уз накнаду одговарајућих непокретности по зонама, у периоду од 1. октобра године која претходи текућој години до 30. септембра текуће године. Текућом годином сматра се календарска година која претходи години за коју се утврђује порез на имовину.

Просечна цена у зони у којој није било најмање три промета одговарајућих непокретности у прописаном периоду за те непокретности утврђује се на основу просека просечних цена остварених у граничним зонама у којима је у том периоду било најмање три промета одговарајућих непокретности, осим у случају када се конкретна непокретност налази у најопремљенијој или најнеопремљенијој зони.

Досадашњим законским решењем било је прописано да се вредност другог земљишта (осим експлоатационих поља), која чини основицу пореза на имовину за пореску годину, утврђује применом просечне цене пољопривредног земљишта у тој зони, умањене за 40%, када није утврђена просечна цена другог земљишта у зони, зато што у зони и граничним зонама није било најмање три промета уз накнаду другог земљишта, али је утврђена просечна цена пољопривредног земљишта у истој зони. Дакле, досадашњом одредбом био је уређен начин утврђивања пореске основице за друго земљиште у случају кад нису утврђене и објављене просечне цене тог земљишта ни у зони ни у граничним зонама јер није било промета тог земљишта. **Изменом наведене одредбе отклоњена је правна празнина у ситуацији кад је промета другог зе-**

уговореном ценом сматра се највиша од њих на дан настанка пореске обавезе.

4 Обавеза достављања уговора и других исправа пореском органу и јединици локалне самоуправе

Извршено је **правно-техничко усклађивање с надлежностима Пореске управе и пореских органа јединица локалне самоуправе**. У том смислу прецизирано је да је основни суд на подручју на ком нису именовани јавни бележници дужан да исправу коју је саставио, односно оверио, односно потврдио, или правоснажну одлуку коју је донео, достави у року од десет дана од дана извршења те радње, односно правоснажности, и то:

- исправу односно одлуку којом се стиче односно преноси право на непокретности које је предмет опорезивања порезом на имовину – надлежном пореском органу јединице локалне самоуправе;
- исправу односно одлуку којом се стиче односно преноси право својине или друго право које је предмет опорезивања порезом на наслеђе и поклон или порезом на пренос апсолутних права – надлежном пореском органу.

Осим тога, суд је дужан да у року од десет дана од дана правоснажности достави одлуку којом се стиче односно преноси право на непокретности које је предмет опорезивања порезом на имовину – надлежном пореском органу јединице локалне самоуправе. Одлуку којом се врши пренос или утврђује право које је предмет опорезивања порезом на наслеђе и поклон или порезом на пренос апсолутних права доставља надлежном пореском органу.

Државни, односно други орган или лице с јавним овлашћењем (осим јавног бележника) дужни су да у року од десет дана од дана правоснажности доставе акт којим се стиче односно преноси право на непокретности које је предмет опорезивања порезом на имовину – надлежном пореском органу јединице локалне самоуправе. Притом акт којим се стиче односно преноси право својине или друга права која су предмет опорезивања порезом на наслеђе и поклон, односно порезом на пренос апсолутних права доставља надлежном пореском органу.

Подсећамо на то да се наведене исправе достављају у електронском облику, с тим што се пореском органу јединице локалне самоуправе, односно **пореском органу који нема техничких могућности** да те исправе прима у електронском облику, о чему обавештава органе и лица која су дужна да изврше достављање, **достављају у писаном облику**.

5 Ступање на снагу и примена одредаба Закона о изменама и допунама Закона о порезима на имовину

Порез на имовину, применом одредаба измењеног и допуњеног Закона, утврђиваће се почев за пореску 2025. годину.

Порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права за чије је утврђивање поступак започет по прописима који су важили до почетка примене закона којим су извршене измене и допуне Закона биће утврђен применом закона који је био на снази на дан настанка пореске обавезе.

Порез на наслеђе и поклон, односно порез на пренос апсолутних права по основу наслеђа, поклона или преноса апсолутних права за чије је утврђивање обвезник био дужан да поднесе пореску пријаву, при чему је **за исти пореска обавеза настала на дан сазнања надлежног пореског органа након ступања на снагу закона којим су извршене измене и допуне Закона, биће утврђен и плаћен применом закона** којим се уређују порези на имовину, **који је био на снази на дан на који би пореска обавеза настала** у складу с чланом 17. ст. 1–4, односно чланом 29. ст. 1–8. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС” бр. 26/01, 45/02 – СУС, 80/02, 80/02 – др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12 – УС, 47/13, 68/14 – др. закон, 95/18, 99/18 – УС, 86/19, 144/20, 118/21, 138/22 и 92/23) **да је пријављена у прописаном року**.

Закон о изменама и допунама ступа на снагу 1. јануара 2025. године.

ПС

Кратке теме из области пореза на добит кроз питања претплатника

1 Престанак признавања дугорочног финансијског пласмана услед ликвидације нерезидентног друштва у чијем капиталу домаћи обвезник поседује уделе

Питање: Фирма из Србије има 100% удела у фирми у иностранству, а фирма у иностранству је у ликвидацији. Који је порески третман за уделе и капиталне добитке фирме из Србије?

Одговор: Поводом улагања у уделе других привредних субјеката објавили смо чланак „Улагање у уделе или акције других друштава” у броју 10/2020 часописа, на стр. 35.

У конкретном случају, услед покретања ликвидације привредног субјекта чије уделе поседујете, треба извршити обезвређење финансијског пласмана (који је код вас исказан на рачуну 040). У складу са чланом 22в Закона о порезу на добит правних лица, на терет расхода у пореском билансу не признају се расходи настали по основу обезвређења имовине, које се утврђује као разлика између нето садашње вредности имовине, утврђене у складу са МРС, односно МСФИ, и њене процењене надокнадиве вредности, али се признају у пореском периоду у ком је та имовина отуђена односно употребљена, односно у ком је настало оштећење имовине услед више силе. Након завршеног поступка ликвидације испуњени су услови за престанак признавања дугорочног финансијског пласмана, а у том пореском периоду биће признат и расход по основу раније извршеног обезвређења.

Из Мишљења Министарства финансија бр. 011-00-51/2015-04 од 7. 3. 2016. године:

У складу са чланом 22в Закона о порезу на добит правних лица („Сл. гласник РС” бр. 25/01, 80/02 – др. закон, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14 – др. закон, 142/14, 91/15 – ауθενнично тумачење и 112/15, у даљем тексту:

Закон), на терет расхода у пореском билансу не признају се расходи настали по основу обезвређења имовине, које се утврђује као разлика између нето садашње вредности имовине утврђене у складу са МРС, односно МСФИ и њене процењене надокнадиве вредности, али се признају у пореском периоду у коме је та имовина отуђена, односно употребљена, односно у коме је настало оштећење имовине услед више силе.

Чланом 541. Закона о привредним друштвима („Сл. гласник РС” бр. 36/11, 99/11, 83/14 – др. закон и 5/15) прописано је да се имовина друштва у ликвидацији која преостане после измирења свих обавеза друштва (ликвидациони остатак) расподељује члановима друштва у складу са одлуком о расподели ликвидационог остатака друштва. У конкретном случају (а како произилази из садржине поднетог дописа), обвезник је, као власник удела у привредном друштву, у својим пословним књижама (а у складу са прописима о рачуноводству и другим релевантним прописима) исказао расход по основу обезвређења предметног удела, који (као такав) није био признат у пореском билансу (у пореском периоду у ком је исказан) у складу са Законом. У неком од наредних пореских периода над привредним друштвом (у чијем капиталу обвезник има учешће) сprovedен је пословног ликвидације, након чега је обвезник (у пословним књижама) евидентирао основна средства добијена на име ликвидационог остатака, као и приход утврђен као позитивна разлика између вредности добијених основних средстава и вредности (обезвређеног) удела. Сходно наведеној одредби Закона, мишљење Министарства финансија је да се расход по основу обезвређења обвезниковог учешћа у капиталу друштва привредног друштва, који није био признат у пореском билансу (у пореском периоду у ком је исказан) у складу са Законом, признају у пореском периоду у ком је над привредним друштвом (у чијем капиталу обвезник има учешће) сprovedен пословног ликвидације (по основу којег је обвезник из пословних књижа искњижио предметни удео).

11 Услуга проналажења кандидата за посао коју је пружило нерезидентно правно лице

Питање: Добили смо рачун од инодобављача из Аустрије за услугу тражења одговарајућег кадра за позицију техничког директора на територији ван Републике Србије. Какве све пореске обавезе имамо по том основу?

Одговор: Према одредби члана 40. став 1. тачка 5) Закона о порезу на добит правних лица, **предмет опорезивања порезом по одбитку је приход који нерезидентно правно лице оствари од резидентног правног лица по основу накнада од услуга истраживања тржишта, рачуноводствених и ревизорских услуга и других услуга из области правног и пословног саветовања, независно од места њиховог пружања или коришћења, односно места где ће бити пружене или коришћене.**

Према члану 2. став 1. Правилника о врстама услуга по основу којих нерезидентно правно лице остварује приход који се опорезује порезом по одбитку, услугама истраживања тржишта сматрају се услуге које се односе на:

1. прикупљање информација с тржишта које се односе на достављање података резидентном правном лицу, а служе за планирање, организацију и контролу процеса пословања резидентног правног лица;
2. обраду и анализу прикупљених података;
3. одређивање карактеристика и мерење потенцијала тржишта;
4. анализу учешћа на тржишту;
5. анализу продаје;
6. испитивање конкуренције;
7. тестирање нових и постојећих производа на тржишту.

Према члану 4. став 1. истог правилника, **услугама из области правног и пословног саветовања сматрају се услуге које се односе на сваки облик правног и пословног саветовања, а нарочито услуге:**

1. пореског саветовања,
2. адвокатске услуге,
3. услуге управљања резидентним правним лицем, и
4. свака врста давања савета и консултација у вези с пословањем резидентног правног лица.

Активности агенција које врше истраживање тржишта радне снаге тако што проналазе одговарајуће кандидате, обављају интервјуе и селекцију кандидата за закључивање уговора о раду с наручиоцем посла, подразумева **прикупљање информација које служе за планирање, организацију и контролу процеса пословања резидентног правног лица** (у смислу закључивања уговора о раду с адекватним кандидатом), али и савет у погледу избора кандидата. Наиме, **након извршене селекције од страног лица очекује се да предложи одређеног(е) кандидата(е), што свакако има карактер савета односно консултације.**

У вези с тим, **према нашем мишљењу, приход нерезидентног правног лица по основу проналажења стручњака с којим би наручилац посла требало да закључи уговор о раду јесте предмет опорезивања порезом по одбитку у складу с чланом 40. став 1. тачка 5) Закона о порезу на добит правних лица. Изузетно, уколико се испуне услови за примену уговора о избегавању двоструког опорезивања (прибави валидна потврда о резидентности), порез се не плаћа у Србији. Напомињемо да с Аустријом имамо закључен УИДО.**

Посматрано с аспекта ПДВ-а, имајући у виду да се место промета наведених услуга одређује према месту у којем прималац услуга има седиште, сагласно члану 12. став 4. Закона о ПДВ-у, прималац услуге има обавезу да обрачуна ПДВ интерним путем, док право на одбитак претходног пореза остварује у складу са општим условима из члана 28. Закона о ПДВ-у.

ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ВЕЋ ПРЕТПЛАТИЛИ НА ЧАСОПИС „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК“ ЗА СЛЕДЕЋУ ГОДИНУ?

**011/ 2836-820
office@ingpro.rs**

Кратке теме из области ПДВ-а кроз питања претплатника

Место промета услуге монтаже опреме

Питање: Наша фирма је подизвођач фирми из Индије, за коју радимо монтажу опреме у Србији. Вредност услуге монтаже је 25.000 евра. Да ли страном купцу услуге фактуришемо без ПДВ-а?

Одговор: Уколико се у конкретном случају ради о монтажи опреме која се после инсталирања или монтаже сматра саставним делом непокретности, место промета предметне услуге је Србија (место где се налази непокретност у коју се монтира/уграђује опрема) у складу с чланом 12. став 6. тачка 1) Закона о ПДВ-у. У том случају промет услуге је предмет опорезивања ПДВ-ом, па рачун издајете са обрачунатим ПДВ-ом (без обзира на то ко је и одакле је купац).

Наиме, у складу с чланом 32. став 1. тачка 13) Правилника о ПДВ-у, услугама у вези с непокретностима сматрају се инсталирање или монтажа машина или друге опреме која се после инсталирања или монтаже сматра саставним делом непокретности. Аналогно томе, у складу с чланом 33. став 1. тачка 6) Правилника о ПДВ-у, услугама у вези с непокретностима НЕ сматрају се инсталирање или монтажа машина или друге опреме која се после инсталирања или монтаже не сматра саставним делом непокретности.

У другом случају – када се ради о монтажи опреме која НЕ постаје саставни део непокретности, место промета услуге одређује се у складу с чланом 12. став 4. Закона о ПДВ-у, што значи према месту седишта наручиоца посла. С обзиром на то да услуга пружате правном лицу са седиштем у иностранству, место промета услуге монтаже опреме је иностранство, што значи да није предмет опорезивања ПДВ-ом, па рачун издајете без ПДВ-а.

WWW.PROPISI.NET

Настанак обавезе за ПДВ по основу узимања добара без одобрења власника добара, издавање електронске фактуре и право на одбитак претходног пореза по њој

Промет добара је, у складу са одредбом члана 4. став 1. Закона о порезу на додатну вредност (Закон), пренос права располагања на телесним стварима (даље: добра) лицу које тим добрима може да располаже као власник, ако тим законом није другачије одређено.

Према одредби члана 16. Закона, пореска обавеза настаје на дан када се најраније изврши једна од следећих радњи:

- 1) промет добара и услуга;
- 2) наплата односно плаћање, ако је накнада или део накнаде наплаћен односно плаћен у новцу пре промета добара и услуга;
- 2а) издавање рачуна за услуге из члана 5. став 3. тачка 1) наведеног закона, услуге непосредно повезане с тим услугама, као и услуге техничке подршке приликом коришћења софтвера, хардвера и друге опреме на одређени временски период;
- 3) настанак обавезе плаћања царинског дуга приликом увоза добара, а ако те обавезе нема, на дан када би настала обавеза плаћања тог дуга.

Сагласно одредбама члана 28. став 1. Закона, право на одбитак претходног пореза обвезник може да оствари ако добра набављена у Републици или из увоза, укључујући и набавку опреме, као и објеката за вршење делатности и економски дељивих целина у оквиру тих објеката (даље: објекти за вршење делатности), односно примљене услуге користи или ће их користити за промет добара и услуга:

- 1) који је опорезив ПДВ-ом;
- 2) за који, у складу са чланом 24. тог закона, постоји ослобођење од плаћања ПДВ-а;
- 3) који је извршен у иностранству, ако би за тај промет постојало право на одбитак претходног пореза да је извршен у Републици.

виду йартиципације (за коју издаје фискални рачун са исказаним ПДВ у складу са законом којим се уређује фискализација), а делом од Рејубличкој фонда за здравствено осигурање йосле извршеној йромей добара и усајлашавања са Рејубличким фондом за здравствено осигурање, обвезник ПДВ – айойекарска устйанова дужна је да за йромей лекова, односно йомајала извршен у йореском йериоду обрачуна ПДВ, да обрачунајти ПДВ искаже у обрацима ПОПДВ и ПППДВ у складу са ЗПДВ и Правилником о йорезу на догају вредности („Службени йласник РС” др. 37/21, 64/21, 127/21, 49/22 и 59/22) и да обрачунајти ПДВ йлајти у складу са ЗПДВ, независно од йоја шйо део накнаде за йромей лекова, односно йомајала који йојражује од Рејубличкој фонда за здравствено осигурање није найлаћен до истейка рока за йредају Обрасца ПППДВ, односно рока за йлаћање ПДВ.

Найомињемо, йриликот йојраживања од Рејубличкој фонда за здравствено осигурање дела накнаде за йромей лекова, односно йомајала, који

је обвезник ПДВ – айойекарска устйанова извршио осигураницима, обвезник ПДВ – айойекарска устйанова не йреба да изда рачун из члана 42. ЗПДВ са исказаним ПДВ, већ друји одйоварајући рачун у складу са законом. Међујтим, ако обвезник ПДВ – айойекарска устйанова изда рачун са исказаним ПДВ Рејубличком фонду за здравствено осигурање, у йом случају смайтра се йореским дужником из члана 10. сйав 1. йачка 4) ЗПДВ.

II [...] Када обвезник ПДВ – айойекарска устйанова йојражује од Рејубличкој фонда за здравствено осигурање део накнаде за йромей лекова, односно йомајала извршен осигураницима, обвезник ПДВ – айойекарска устйанова издаје елекйронску факйуру Рејубличком фонду за здравствено осигурање у складу са ЗЕФ, у којој не исказује ПДВ, већ укуйан износ за найлају, са ознаком кайејорије ОЕ. Поред йоја, мишљења смо да, са асйекйа ЗПДВ и ЗЕФ, не йосйоје смейње да се као йрилој елекйронској факйури изда сйецификација у којој би били наведени йојредни йодаци, укључујући и износ ПДВ.

ПС

ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ВЕЋ ПРЕПЛАТИЛИ НА ЧАСОПИС „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” ЗА СЛЕДЕЋУ ГОДИНУ?

011/ 2836-820
office@ingpro.rs

Елекйронски часопис ЛЕГЕ АРТИС – ПРОПИСИ У ПРАКСИ

Часопис „Lege Artis – ПРОПИСИ У ПРАКСИ”, електронско издање, са стручним ауторским текстовима, већ дужи низ година незаобилазни је саветник и дневни пратилац у свачијем пословању. Намењен је, пре свега, правним службама у јавном и приватном сектору, привредним субјектима, установама, адвокатским канцеларијама итд.

Од области у часопису издавајмо: Јавне набавке и буџети, Грађанско право, Кривично и прекршајно право, Образовање, Планирање, изградња, становање, Привредно право, Радно право, Управно право, Здравствене установе, здравствена заштита и здравствено осигурање и друге области, као и сталне рубрике „Портал читалаца”, „Календар правних аката” и „Регистар прописа”.

Тренутно се у издању налази преко 1.800 чланака, при чему у току године излази 12 бројева.

Чланци из свих досадашњим бројева доступни су у е-часопису, с тим што им се приступа у оквиру издања Прописи. нет, а повезани су са релевантним прописима.

За йрејйлајту и друје информације йишийте нам на: office@ingpro.rs или нас йозовиите на: 011/2836-820, 2836-821, 2836-822.

Измене и допуне Закона о порезу на доходак грађана и Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање у примени од 1. јануара 2025. године

Народна скупштина Републике Србије усвојила је:

1) Закон о изменама и допунама Закона о порезу на доходак грађана, који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 94/2024 (даље: Измене Закона о порезу), при чему се Измене Закона о порезу примењују од 1. јануара 2025. године;

2) Закон о изменама и допунама Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање, који је објављен у „Службеном гласнику РС” бр. 94/2024 (даље: Измене Закона о доприносима), при чему се Измене Закона о доприносима примењују од 1. јануара 2025. године.

Закон о порезу на доходак грађана („Сл. гласник РС” бр. 24/2001... и 94/2024 – даље: Закон о порезу) и **Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање** („Сл. гласник РС” бр. 84/2004... и 94/2024 – даље: Закон о доприносима) представљају два важна пореска прописа која битно утичу на пореске обавезе и права послодавца и запослених.

Разлози за честе промене наведених пореских прописа настају због потребе да се, у циљу обезбеђивања услова за даље спровођење свеобухватне реформе пословног окружења и борбе против пореске евазије и сиве економије у области рада, створе услови за ефикасније сузбијање нелегалног рада физичких лица, запошљавање, прилив инвестиција и привредни раст, као и свеукупно омогућавање повољнијих услова привређивања растерећењем привредних субјеката. У том смислу **основна садржина Измена Закона о порезу и Измена Закона о доприносима односи се на:**

- 1) даље фискално растерећење прихода по основу рада повећањем неопорезивог износа зараде,
- 2) продужење периода примене одређених пореских олакшица за запошљавање нових лица, и

3) уређење пореског третмана прихода које остваре физичка лица као поморци радно ангажовани на обављању послова на бродовима и другим пловилама који плове под заставом стране државе. Те законске новине размотрене су у наставку текста, уз напомену да су, тамо где је било потребно, приказане заједничке и допуњујуће одредбе оба закона.

1 Повећање неопорезивог износа зараде

Сагласно иновираним ставу 2. члана 15а Закона о порезу, основицу пореза на зараде чини зарада запосленог умањена за износ од 25.000 динара, што је **28.423 динара** месечно за лице које ради с пуним радним временом.

Нови неопорезиви износ зараде од 28.423 динара примењује се од 1. јануара 2025. године и током целе 2025. године.

Повећање неопорезивог износа зараде с 25.000 на 28.423 динара (за 13,7%) месечно практично значи да се смањује основица пореза на зараду, па самим тим и износ пореза који се плаћа по датом основу. На тај начин обезбеђује се мање фискално оптерећење прихода које физичка лица остваре по основу рада, било по основу зараде запослених било по основу личне зараде предузетника. Тиме се наставља и у наредном периоду, у складу с одређеним циљевима из стратешких докумената фискалне политике, с имплементирањем мера којима се, у зависности од створеног фискалног простора, додатно растеређује привреда, односно повећава конкурентност приватног сектора и подстиче запошљавање.

5 Губитак права на порески кредит који је остварен на рачун годишњег пореза на доходак грађана по основу улагања у алтернативни инвестициони фонд

Према важећој одредби у члану 89а Закона о порезу, обвезнику који изврши улагање у алтернативни инвестициони фонд, односно у куповину инвестиционе јединице алтернативног инвестиционог фонда признаје се право на порески кредит на рачун годишњег пореза на доходак грађана највише до 50% улагања извршеног у календарској години за коју се утврђује годишњи порез на доходак грађана.

Међутим, **према новим ст. 4. и 5. у истом члану**, изузетно, уколико обвезник у календарској години у којој је извршио улагање у алтернативни инвестициони фонд, односно у куповину инвестиционе јединице алтернативног инвестиционог фонда, као и у наредне три календарске године отуђи акције или уделе у алтернативном инвестиционом фонду, односно инвестиционе јединице алтернативног инвестиционог фонда – **губи право на претходно остварен порески кредит по основу тог улагања**. Он је дужан да о губитку права на порески кредит обавести надлежни порески орган у року од 30 дана од дана губитка права и плати обавезу на име претходно признатог права на порески кредит, с припадајућом каматом од дана доспелости за плаћање годишњег пореза на доходак грађана за годину за коју је изгубио право на порески кредит.

Дакле, за разлику од претходног периода у којем ниједном одредбом нису били наведени

услови чије би неиспуњавање утицало на губитак права на конкретан порески подстицај, почев од 1. јануара 2025. године предложено је прописивање околности у којима долази до губитка права на претходно остварен порески кредит, уколико прописани услови нису испуњени.

Таквом допуном условљава се остваривање пореског кредита на рачун годишњег пореза на доходак грађана који се остварује по основу улагања у алтернативни инвестициони фонд, односно у куповину инвестиционе јединице алтернативног инвестиционог фонда. Дакле, губи се право на порески кредит у случају отуђења акција или удела у алтернативном инвестиционом фонду, односно инвестиционих јединица алтернативног инвестиционог фонда у року од три године од датума улагања. То практично значи да се поштрава политика улагања у поменуте фондове јер ће уложени новац у њима морати да буде везан барем три године да би се остварила пореска олакшица.

Очигледна намера је да се онемогући куповина удела у алтернативном инвестиционом фонду крајем календарске године и продаја тих удела почетком следеће године, што је била распрострањена пракса код обвезника у претходном периоду.

Наведена измена примењиваће се приликом утврђивања годишњег пореза на доходак грађана почев за 2024. годину.

Напомињемо још једном да се све новине у Закону о порезу и Закону о доприносима примењују од 1. јануара 2025. године.

ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ВЕЋ ПРЕПЛАТИЛИ НА ЧАСОПИС „ПОСЛОВНИ САВЕТНИК“ ЗА СЛЕДЕЋУ ГОДИНУ?

**011/ 2836-820
office@ingpro.rs**

Мр Жељко Албанезе

Планирање новог запошљавања и додатног радног ангажовања код корисника јавних средстава за 2025. годину

Увод

Законом о изменама и допунама Закона о буџетском систему (објављеним у „Службеном гласнику РС” бр. 92/2023) **продужено је важење члана 27к тог закона**, којим је регулисано контролисано запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава. Његова примена пролонгирана је до 31. децембра 2026. године са циљем да се у дугорочнијем периоду спречи одступање од посебног фискалног правила које ограничава учешће расхода за плате односно зараде у БДП-у. Зато је оцењено да је оправдано да се продужи мера контролисаног запошљавања у јавном сектору, која је у претходним годинама дала изузетне резултате у контроли обима такве врсте расхода.

Према томе, политика додатног запошљавања и радног ангажовања код корисника буџетских (јавних) средстава и за 2025. годину утврђена је:

1) чланом 27к Закона о буџетском систему („Сл. гласник РС” бр. 54/2009... и 92/2023 – даље: **Закон**) и

2) Уредбом о поступку за прибављање сагласности за ново запошљавање и додатно радно ангажовање код корисника јавних средстава („Сл. гласник РС” бр. 159/2020 и 116/2023 – даље: **Уредба**).

1 Ко су корисници јавних средстава?

Према члану 2. тачка 5) Закона, **корисници јавних средстава** су директни и индиректни корисници буџетских средстава, корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање и јавна предузећа основана од стране Републике Србије, односно локалне власти, затим правна лица основана од стране тих јавних предузећа, правна лица над којима Република Србија, односно локална власт има директну или индиректну контролу над више од 50% капитала или више од 50% гласова

у управном одбору, друга правна лица у којима јавна средства чине више од 50% укупних прихода остварених у претходној пословној години, као и јавне агенције и организације на које се примењују прописи о јавним агенцијама.

Уколико постоји недоумица о томе да ли се одређени организациони облик сматра корисником јавних средстава, може да се оствари увид у Правилник о Списку корисника јавних средстава („Сл. гласник РС” бр. 118/2023), који је у примени од 1. јануара 2024. године. У сваком случају наведени режим запошљавања односи се на све кориснике јавних средстава без изузетка, што значи без обзира на то да ли се финансирају из буџета било ког нивоа власти, из сопствених прихода или пак из прихода које остварују у тржишним условима.

2 Ново запошљавање и додатно радно ангажовање – БЕЗ САГЛАСНОСТИ ДРЖАВНИХ ОРГАНА

2.1 Утврђивање могућег броја новозапослених за 2025. годину

Према основном решењу из става 1. члана 27к, **корисницима јавних средстава дозвољено је да без посебних дозвола и сагласности у 2025. години у радни однос приме:**

- на неодређено време, и
- на одређено време, у својству приправника, до 70% од укупног броја лица којима је престао радни однос на неодређено време по било ком основу у претходној календарској 2024. години (умањен за број новозапослених на неодређено време и одређено време, у својству приправника, у тој претходној календарској години).

Дакле, дозвољени простор за ново запошљавање у 2025. години зависи од односа прилива и одлива кадрова у претходној 2024. календарској

јавних средстава ако не поштује одредбе члана 27К Закона;

2) новчаном казном од 30.000 до 2.000.000 динара казниће се за прекршај одговорно лице корисника јавних средстава ако не поштује одредбе члана 27к Закона;

3) у случају да директни односно индиректни корисници буџетских средстава и корисници средстава организација за обавезно социјално осигурање не поштују одредбе члана 27К Закона, министар финансија ће решењем:

а) привремено обуставити извршење апропријација намењених за исплату плата, односно примања запосленим, изабраним, постављеним и ангажованим лицима код корисника буџетских средстава и корисника средстава организација за обавезно социјално осигурање,

б) привремено обуставити пренос трансферних средстава из буџета Републике Србије, односно припадајућег дела пореза на зараде и пореза на добит правних лица јединици локалне власти.

8 Примери из праксе

1) По закључку Комисије за ново запошљавање и додатно радно ангажовање лице је примљено у радни однос на неодређено, али је након неколико месеци рада дало отказ. Да ли ново лице може да буде примљено на неодређено по истом закључку Комисије?

Сматрамо да не може. Пошто је поменуто лице запослено уз сагласност Комисије, требало би да се поднесе нови захтев, уз који могу да се приложи претходни захтев, одобрење Комисије и доказ да је поменуто лице напустило радни однос.

2) Ако је Комисија дала сагласност за ново запошљавање на неодређено време за два радна ме-

ста с вишом стручном спремом, да ли корисник јавних средстава може да објави јавни конкурс за једног извршиоца с вишом стручном спремом и једног извршиоца са средњом стручном спремом?

Сматрамо да је то могуће. Наиме, чланом 27к Закона корисници јавних средстава ограничени су у погледу броја лица која могу да се новозапосле или радно ангажују у току године, односно ни тим чланом поменутог закона, а ни Уредбом не тражи се да решење Комисије мора да се изврши по тачно утврђеним стручним спремама које су наведене у захтеву предатом Комисији. Ако се с платама новозапослених уклапате у захтев Комисији, сматрамо да можете да запослите лица која сте тражили јавним конкурсом.

3) Да ли се ограничење из члана 27к став 4 Закона о буџетском систему односи и на ангажовање лица по основу уговора о допунском раду?

Према ставу 4. члан 27к укупан број запослених на одређено време (изузев у својству приправника), лица ангажованих по уговору о делу, уговору о привременим и повременим пословима, преко омладинске и студентске задруге, али и посредством агенције за привремено запошљавање, као и лица ангажованих по другим основама код корисника јавних средстава не може да буде већи од 10% од укупног броја запослених на неодређено време. Сматрамо да у наведеној законској одредби исказ „лица ангажованих по другим основама” обухвата и ангажовање по уговору о допунском раду, јер се дефакто на тај начин ангажује нова радна снага и повећава број радно ангажованих лица код конкретног корисника буџетских средстава (као и по осталим наведеним уговорима ван радног односа).

ПС

**ЈЕСТЕ ЛИ СЕ ВЕЋ ПРЕТПЛАТИЛИ НА ЧАСОПИС
„ПОСЛОВНИ САВЕТНИК” ЗА СЛЕДЕЋУ ГОДИНУ?**

**011/ 2836-820
office@ingpro.rs**

Кратке теме из области зарада и других примања кроз питања претплатника

1 Боловање законског заступника преко 30 дана

Питање: Члан друштва 26. 8. 2024. године доноси одлуку о разрешењу и именовању законског заступника. Одлука није регистрована у Агенцији за привредне регистре. Законски заступник, који је разрешен с функције и распоређен на друго радно место, отвара боловање 2. 9. 2024. год. Да ли привредно друштво стиче право на рефундацију боловања преко 30 дана на терет РФЗО?

Одговор: Право на рефундацију боловања преко 30 дана послодавац стиче у складу са Законом о здравственом осигурању (Закон). У складу са чл. 101. ст. 1. Закона, накнаду зараде за случајеве привремене спречености за рад из члана 73. став 1. тог закона за првих 30 дана спречености за рад обезбеђује послодавац из својих средстава, док од 31. дана накнаду зараде обезбеђује Републички фонд.

Међутим, сходно чл. 84. ст. 1. т. 6) Закона, осигуранику привремено спреченом за рад не припада право на накнаду зараде, без обзира на исплатиоца, ако се за време привремене спречености за рад бави привредном или другом активношћу којом остварује приходе.

Осигуранику не припада накнада зараде од дана када су утврђене околности из става 1. наведеног члана, за све време док трају те околности или њихове последице. Ако се чињенице из става 1. тог члана утврде после започињања коришћења права на накнаду зараде, односно после остваривања права на накнаду зараде, обуставља се исплата накнаде, односно исплатилац накнаде има право на повраћај исплаћених средстава.

Наведено се односи и на ситуацију када је запослени који је на боловању и даље регистрован за заступање и представљање привредног друштва у АПР-у. Да би запослени остварио право на накнаду зараде за време привремене спречености за

рад због болести или компликација у вези са одржавањем трудноће, потребно је да у том периоду буде регистровано друго лице за заступање и представљање привредног друштва у АПР-у.

Поред свега, будући да наводите да је одлука о разрешењу и именовању новог законског заступника донета још у августу, указујемо на то да је, према чл. 10. ст. 1. Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре, подносилац пријаве дужан да Агенцији поднесе пријаву у року од 15 дана од дана настанка податка или документа који је предмет регистрације, односно промене регистрованог податка или документа, ако законом није одређен други рок.

2 Права породиља након престанка радног односа услед отварања стечаја привредног друштва

Питање: Уколико ДОО оде у стечај, услед чега запосленој (породиља) престаје радни однос, да ли за њу и даље важи право на новчану надокнаду од државе?

Одговор: Посебна заштита од отказа уговора о раду прописана је у чл. 187. Закона о раду, сходно ком за време трудноће, породилског одсуства, одсуства с рада ради неге детета и одсуства с рада ради посебне неге детета послодавац не може запосленом да откаже уговор о раду. Међутим, запослене труднице и запослене које су на породилском одсуству, одсуству с рада ради неге детета и одсуству с рада ради посебне неге детета не уживају заштиту из чл. 187. Закона о раду јер је разлог престанка радног односа отварање стечајног поступка, па у том смислу не може да се обезбеди поменута заштита.

Наиме, сходно чл. 77. ст. 1–3. Закона о стечају, отварање стечајног поступка је разлог за отказ уговора о раду који је стечајни дужник закључио са

ЦГ. Наиме, према чл. 12. УИДО с ЦГ, ауторске накнаде које настају у држави уговорници, а исплаћују се резиденту друге државе уговорнице, могу да се опорезују у тој другој држави. Ауторске накнаде могу да се опорезују и у држави уговорници у којој настају (Србији) у складу са законима те државе, али ако је стварни власник ауторских накнада резидент друге државе уговорнице, разрезан порез не може да буде већи од:

- 1) 5% бруто износа ауторских накнада наведених у подставу 1) става 3. датог члана;
- 2) 10% бруто износа ауторских накнада наведених у подставу 2) става 3. истог члана.

Израз „ауторске накнаде” у наведеном члану означава плаћања било које врсте која су примљена као накнада:

- 1) за коришћење или за право коришћења ауторског права на књижевно, уметничко или научно дело, укључујући биоскопске филмове и филмове или траке за телевизију или радио; и
- 2) за коришћење или за право коришћења патента, заштитног знака, нацрта или модела, плана, тајне формуле или поступка, или за коришћење или за право коришћења индустријске, комерцијалне или научне опреме, или за обавештења која се односе на индустријска, комерцијална или научна искуства.

Разумели смо да је исплатилац прихода правно лице или предузетник, тако да је приликом исплате прихода дужан да обрачуна и уплати по одбитку порез на приходе од давања у закуп покретних ствари. Место промета предметне услуге, у складу са чл. 12. ст. 4. ЗПДВ, свакако је Србија – седиште примаоца услуге. Дакле, као порески дужник из чл. 10. ст. 1. т. 3) ЗПДВ, у обавези сте да извршите интерни обрачун ПДВ-а. Напомињемо да у основицу за обрачун ПДВ-а улази и обрачунати порез на приходе од давања у закуп покретних ствари.

15 Приходи нерезидентног физичког лица од накнаде коју остварује као члан Надзорног одбора српског друштва

Питање: Физичко лице, држављанин Републике Србије, запослен је и ради у Енглеској. Члан је Надзорног одбора Друштва ДОО у Србији. Пошто ће примати одређену накнаду, као исплатилац, шта је све потребно да обрачуна?

Одговор: Без обзира на то чији је држављанин поменуто лице, потребно је утврдити чији је оно порески резидент. У складу са чл. 7. ст. 2. ЗПДГ, резидент Републике у смислу тог закона јесте физичко лице које:

- 1) на територији Републике има пребивалиште или центар пословних и животних интереса, или
- 2) на територији Републике, непрекидно или са прекидима, борави 183 или више дана у периоду од 12 месеци који почиње или се завршава у односној пореској години.

Према чл. 8. ЗПДГ, обвезник пореза на доходак грађана је физичко лице које није резидент (даље: нерезидент) за доходак остварен на територији Републике. Дохотком се, у смислу става 1. тог члана, нарочито сматра доходак који физичко лице оствари по основу:

- 1) рада који обавља на територији Републике;
- 2) коришћења или располагања правом на територији Републике.

Сходно чл. 16. УИДО с Великом Британијом, накнаде директора и слична примања која оствари резидент Југославије у својству члана одбора друштва које је резидент Уједињеног Краљевства могу да се опорезују у Уједињеном Краљевству. Накнаде и слична примања која оствари резидент Уједињеног Краљевства у својству члана заједничког пословног одбора предузећа које је резидент Југославије могу да буду опорезована у Југославији. Дакле, без обзира на то да ли је лице резидент или нерезидент, његова накнада биће опорезована у Србији.

На примања чланова органа управе правног лица плаћа се:

- 1) порез на доходак грађана по стопи од 20% на основицу коју чини бруто приход умањен за 20% по основу нормираних трошкова;
- 2) допринос за ПИО на основицу коју чини опорезиви приход од уговорене накнаде;
- 3) допринос за здравствено осигурање (ако лице није осигурано по другом основу у Србији).

Иако са Великом Британијом имамо закључен Споразум о социјалном осигурању, постоји обавеза плаћања доприноса, што је посебно појашњено у чланку „Обрачун зараде и накнаде по уговорима ван радног односа за странца који ради у Републици Србији”, објављеном у броју 4/2024 часописа, на стр. 115.

ПС

Календар пореских и других обавеза за децембар 2024. године

Закон о акцизама			
Правилник о начину и поступку обрачунавања и плаћања акцизе на електричну енергију за крајњу потрошњу			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, биогорива и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 5) и 7) Закона о акцизама, који се користе за транспортне сврхе и за грејање			
Правилник о ближим условима, начину и поступку за остваривање права на рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте и биотечности из члана 9. став 1. т. 3), 4), 5), 6) и 7) Закона о акцизама, који се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије или у индустријске сврхе			
Опис	Период	Рок	Основ
Достављање податка о залихама одређених нискоалкохолних пића на последњи дан у месецу	1. 11 – 30. 11. 2024.	10. 12. 2024.	Произвођачи нискоалкохолних пића који на дан 31. децембра 2015. године имају произведена нискоалкохолна пића која садрже више од 1,2% вол алкохола, а највише до 5% вол алкохола, дужни су да надлежној организационој јединици Пореске управе достављају податак о стању залиха нискоалкохолних пића пописаних на последњи дан у месецу, до утрошка тих залиха
Достављање података о стању залиха кафе на последњи дан у месецу	1. 11 – 30. 11. 2024.	10. 12. 2024.	Лице које се на дан 31. децембра 2017. године бави прерадом, пржењем, паковањем, као и другим са њима повезаним радњама које се врше у сврху производње кафе, дужно је да надлежној организационој јединици Пореске управе доставља податак о стању залиха кафе на последњи дан у месецу, и то за сваки месец, до утрошка пописаних залиха
Подношење пореске пријаве ПП ОА за обрачунату акцизу и ПП ОАЕЛ	1. 11 – 30. 11. 2024.	15. 12. 2024.	Обвезник акцизе дужан је да пореску пријаву за обрачун акцизе поднесе у року од 15 дана по истеку месеца за тај месец, односно по истеку месеца у којем се врши читавање
Плаћање акцизе	16. 11 – 30. 11. 2024. 1. 12 – 15. 12. 2024.	15. 12. 2024. 31. 12. 2024.	Уплата акцизе обрачунате за периоде
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора – на обрасцу РЕФ-Г	1. 11 – 30. 11. 2024.	најраније 20. 12. 2024.	Привредни субјект који загрева пословни простор, односно физичко лице које загрева стамбени простор подноси захтев Пореској управи за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте, односно биотечности који се користе за грејање пословног односно стамбеног простора
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на гасна уља и биотечности која се користе као енергетска горива у производњи електричне и топлотне енергије – на обрасцу РЕФ-ЕТЕ	1. 11 – 30. 11. 2024.	најраније 20. 12. 2024.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице које се, у складу са прописима којима се уређује област енергетике, бави производњом електричне и топлотне енергије
Захтев за рефакцију плаћене акцизе на деривате нафте који се користе за индустријске сврхе – на обрасцу РЕФ-И	1. 11 – 30. 11. 2024.	најраније 20. 12. 2024.	Рефакцију плаћене акцизе остварује лице за гасна уља из члана 9. став 1. тачка 3) Закона о акцизама, која се користе као енергетско гориво у индустријске сврхе, односно када се предметни деривати нафте користе као енергетско гориво или као репродукциони материјал у процесу производње акцизних односно неакцизних производа

Закон о професионалној рехабилитацији и запошљавању особа са инвалидитетом			
Правилник о начину праћења извршавања обавезе запошљавања особа са инвалидитетом и начину доказивања извршења те обавезе			
Опис	Период	Рок	Основ
Подношење обрасца ИОСИ. Уплата обавезе за претходни месец	1. 11 – 30. 11. 2024.	5. 12. 2024.	Обавеза послодавца да Пореској управи достави Извештај о извршењу обавезе запошљавања особа са инвалидитетом у складу са Законом – образац ИОСИ електронским путем, преко портала Пореске управе, или попуњавањем обрасца у оквиру корисничке апликације на порталу Пореске управе

Закон о угоститељству			
Опис	Период	Рок	Основ
Боравишна такса	1. 11 – 30. 11. 2024.	5. 12. 2024.	Боравишна такса за сваки дан боравка у угоститељском објекту Напомена: Не односи се на боравишну таксу коју плаћа физичко лице које ужива туристичке услуге смештаја у објектима домаће радиности и сеоском туристичком домаћинству, а боравишну таксу плаћа квартално по решењу, до 5. у месецу за претходни квартал

Закон о порезу на премије неживотних осигурања Правилник о начину обрачунавања, садржини и начину вођења евиденције, облику и садржини пореске пријаве пореза на премије неживотних осигурања				
Опис	Период	Рок	Основ	Опис
Подношење обрасца ПП-ППНО за порез на премије неживотних осигурања	1. 11 – 30. 11. 2024.	10. 12. 2024.	5% од укупне премије осигурања утврђене уговором	Друштво за осигурање је порески обвезник пореза на премије неживотних осигурања. Образац ПП-ППНО подноси се без обзира на то да ли постоји обавеза плаћања за тај месец, а саставља се на основу закључених уговора о неживотном осигурању

Закон о доприносима за обавезно социјално осигурање			
Опис	Период	Рок	Основ
Уплата обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере	1. 11 – 30. 11. 2024.	15. 12. 2024.	Утврђивање обавезе доприноса за свештенике и верске службенике, за домаће држављане запослене у иностранству и за иностране пензионере врши Пореска управа решењем, на основу података о осигураницима по том основу које јој доставља надлежна организација за обавезно социјално осигурање
Крајњи рок за исплату зарада за претходни месец, односно обрачун и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање на најнижу основицу ако послодавац нема средства за исплату зарада	1. 11 – 30. 11. 2024.	31. 12. 2024.	Исплаћена зарада или обрачунати доприноси за обавезно социјално осигурање
Плаћање доприноса на приходе од обављања самосталне делатности за претходни месец	1. 11 – 30. 11. 2024.	15. 12. 2024.	Члан 22. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање

Чланом 80. став 5. Закона о општем управном поступку („Сл. гласник РС” бр. 18/2016; ауџендишно тумачење – 95/2018) прописано је да, ако последњи дан рока пада на дан када орган не ради, рок истеће када прођекне први наредни радни дан.

ПС

Актуелни статистички подаци на дан 25. 11. 2024. године

1 Просечна месечна зарада по запосленом

Просечна зарада	Објављена	Бруто	Нето
Јануар 2024. године	24. 3. 2023.	132.372,00	95.836,00
Фебруар 2024. године	25. 4. 2024.	129.934,00	94.125,00
Март 2024. године	24. 5. 2024.	133.373,00	96.913,00
Април 2024. године	25. 6. 2024.	133.356,00	96.614,00
Мај 2024. године	25. 7. 2024	138.332,00	100.170,00
Јун 2024. године	26. 8. 2024.	132.290,00	95.804,00
Јул 2024. године	25. 9. 2024.	135.195,00	97.835,00
Август 2024. године	25. 10. 2024.	133.591,00	96.649,00
Септембар 2024. године	25. 11. 2024.	132.783,00	96.115,00

2 Доприноси за социјално осигурање

2.1 Стопе доприноса

Стопе по којима се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање од 1. јануара 2024. године:

Врста доприноса	На терет запосленог	На терет послодавца	Укупно
Укупно	19,90%	15,15%	35,05%
За пензијско и инвалидско осигурање	14,00%	10,00%	24,00%
За здравствено осигурање	5,15%	5,15%	10,30%
За осигурање од незапослености	0,75%	0%	0,75%

2.2 Најнижа месечна основица за обрачун доприноса

Најнижа месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи **40.143 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2024. године, а важиће до 31. децембра 2024. године.

2.3 Највиша основица за обрачун доприноса

Месечна основица на коју се обрачунавају и плаћају доприноси за обавезно социјално осигурање износи највише **573.470 динара**. Та основица примењује се од 1. јануара 2024. године, а важиће до 31. децембра 2024. године.

3 Минимална зарада

Месец у 2024. години	Број могућих часова рада у месецу	Минимална цена рада по часу – нето	Минимална нето зарада за месец	Минимална бруто зарада за месец
Јануар	184	271	49.864,00	67.566,33
Фебруар	168	271	45.528,00	61.380,88
Март	168	271	45.528,00	61.380,88
Април	176	271	47.696,00	64.473,61
Мај	184	271	49.864,00	67.566,33
Јун	160	271	43.360,00	58.288,16
Јул	184	271	49.864,00	67.566,33
Август	176	271	47.696,00	64.473,61
Септембар	168	271	45.528,00	61.380,88
Октобар	184	271	49.864,00	67.566,33
Новембар	168	271	45.528,00	61.380,88
Децембар	176	271	47.696,00	64.473,61

Минимална зарада увећава се за износ регреса за годишњи одмор и топлог оброка, као и за износ увећане зараде за минули рад за рад у дане празника (државних и верских), за рад ноћу и за прековремени рад.

4 Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом

Износ учешћа у финансирању зарада особа са инвалидитетом по особи са инвалидитетом коју није запослио послодавац уплаћује приликом исплате зарада за текући месец, а најкасније до 5. у наредном месецу.

Месец у 2024. години	Износ учешћа
Јануар	61.985,50
Фебруар	65.202,50
Март	66.186,00
Април	64.967,00
Мај	66.686,50
Јун	66.678,00
Јул	69.166,00
Август	66.145,00
Септембар	67.597,50
Октобар	66.795,50
Новембар	66.391,50

НЕОПОРЕЗИВИ ИЗНОСИ ПРИМАЊА – од 1. фебруара 2024. године до 31. јануара 2025. године			
ВРСТА ИСПЛАТЕ	ОСНОВ ЗА ИСПЛАТУ	ПОРЕСКИ ТРЕТМАН	Члан ЗПДГ
1	2	3	
ОТПРЕМНИНА при отказу уговора о раду вишку запослених због технолошких, економских или организационих промена (по чл. 158. и 159. Закона о раду)	Исплаћује се у висини утврђеној општим актом, а не може бити нижа од збира трећине зараде запосленог за сваку навршену годину рада у радном односу код послодавца код кога остварује право на отпремнину. Зарадом се сматра просечна месечна зарада запосленог исплаћена за последња три месеца која претходе месецу у којем се исплаћује отпремнина	Неопорезиво до најнижих износа исплате по годинама рада из претходне колоне. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 19)
ЗАЈАМ који послодавац исплаћује запосленима	Исплаћује се у висини и према условима утврђеним општим актом код послодавца	Не опорезује се ако се отплаћује у складу са планом отплате	
СТИМУЛАТИВНЕ ОТПРЕМНИНЕ при споразумном престанку радног односа (члан 177. Закона о раду)	Исплаћује се у складу са општим актом	Плаћају се све пореске обавезе као на зараду	
ПОКЛОНИ ДЕЦИ ЗАПОСЛЕНИХ ДО 15 ГОДИНА СТАРОСТИ ПОВОДОМ НОВЕ ГОДИНЕ И БОЖИЋА	На основу члана 119. став 2. Закона о раду, у складу са општим актом послодавца	Неопорезиво до 13.497 дин. по једном детету, док исплата преко тог износа, као и исплата детету старијем од 15 година, има карактер зараде	Члан 18. став 1. тачка 8)
НАГРАДЕ и друга слична давања физичким лицима која нису запослена код исплатиоца, која произлазе из рада или друге врсте доприноса делатности исплатиоца	Исплаћује се у складу са одлуком послодавца	Неопорезиво до 17.933 динара годишње, остварено код једног послодавца. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 85. став 1. тачка 11)
СОЛИДАРНА ПОМОЋ за случај рођења детета	Неопорезиво до висине просечне зараде исплаћене у Републици према последњем објављеном податку републичког органа надлежног за послове статистике, по новорођеном детету	Просечна зарада за месец август 2024. године објављена је 25. 11. 2024. и износи 132.783 динара. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на зараде по стопи од 10%	Члан 18. став 1. тачка 12)
НАКНАДА ЗА ИСХРАНУ – хранарине спортистима аматерима	Спортистима аматерима исплаћују аматерски спортски клубови у складу са законом којим се уређује спорт	Неопорезиво до 13.497 динара месечно. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 13)
НОВЧАНА ПОМОЋ ФИЗИЧКИМ ЛИЦИМА која нису запослена код даваоца, која не представља еквивалент за неки њихов рад, односно противуслугу или противчинидбу за неку њихову активност у односу на даваоца		Неопорезиво до 17.933 динара годишње, остварено од једног исплатиоца. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 30)
НАКНАДА ТРОШКОВА БОРАВКА физичким лицима која учествују у програмима Европске уније и других међународних организација у области образовања, обука, спорта, рада са младима, науке, истраживања и иновација	Исплаћене у складу са наведеним програмима	Неопорезиво до 137.941 динара на месечном нивоу. Преко неопорезивог износа плаћа се порез на друге приходе од 20%	Члан 9. став 1. тачка 31)
ПРЕМИЈЕ за додатно добровољно пензијско осигурање и пензијски допринос у добровољни пензијски фонд и премије за добровољно здравствено осигурање, које послодавац уплаћује за запослене		Плаћа се порез на зараде (10%) и социјални доприноси (и из накнаде и на накнаду) на износ преко 8.101 динара нето. На износ до 8.101 динара не плаћају се ни порез ни доприноси	Чланови 146 и 21а
ПРЕМИЈЕ за неживотно колективно осигурање од последица незгода, колективно осигурање за случај тежих болести и хируршких интервенција и колективно осигурање живота за случај смрти запосленог услед болести	Такве уплате немају карактер зараде по Закону о раду, па се не плаћају социјални доприноси	Укупан износ је неопорезив уколико послодавац плаћа за све запослене	Члан 146

С НАМА НЕМА ЛУТАЊА!

ИНГ-ПРО

ПРОПИСИ.НЕТ
ЕЛЕКТРОНСКО ПРАВНО ИЗДАЊЕ

Штампани часопис Lege Artis – Прописи у пракси:
НЕЗАОБИЛАЗНИ ЧАСОПИС О ПРИМЕНИ ПРОПИСА

АКТУЕЛНА ТЕМА

РАЧУНОВОДСТВО

ПОРЕЗИ

БУЏЕТСКИ КОРИСНИЦИ

ЗАРАДЕ

ПОСЛОВНЕ ФИНАНСИЈЕ

СТАТИСТИКА